ހައްދު ފޭރަވެސް ހުރަހަޅައިދެނީ:
ޗަލްއިއްޔަތުން ސަރަފް އާދޭ
ހުރުވާލެވިފައިވާ ސިފަ

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

”އަގު ކުޑަ ތަކެއްޗަކަށްޓަކައި
اللهގެ ޢަހްދު ވިއްކާނުލާށެވެ!“

... ޝަހީދު ދަރުވާޝް ބަތީނު ގެ

نداء إلى المسلمين ގެ

ތަރުޖަމާކުރުމުގެ ގޮތުގައި...

އާރު
ފަހުސް

ޝައްދީ ޔޫރަމްސް ހުށަހަޅައިދެނީ:
“ޢަމްބިއްޔާދުއް ސަލަފް” އަށް
ހުދުމާގެ ވިފައިވާ ސިޓީ

“އަދި ކުޑަ ފައިދާއަކަށްޓަކައި ﷲ ގެ ޢަހްދު ވިއްކާނުލާށެވެ”

ولا تشتروا بعهد الله ثمنا قليلا

:: ޝައްދީ ޔޫރަމްސް ::

1 ރަމަޟާން 1429

ތަޢާރަފު:

الحمد لله الذي شرع لنا ديناً قويماً وهدانا صراطاً مستقيماً، والصلاة والسلام على معلم الخلق خير البرية سيد ولد آدم عليه أفضل الصلاة وأتم التسليم وعلى آله وصحبه أجمعين.

މުސްލިމުންނަށް ކުރިމަތިވެފައި މިވާ ނިކަމެތިކަމާއި ދަތުރުވެތިކަމުގެ ޒަމާނުގައި ތަފާތު ނަންނަމާއި މަގުބޫލުތަކުގައި އިސްލާމްދީނަށް ނަބަވީރުވެރިވުމަށް ޝަކުވާއި ގާއިމް ކުރުވާ އިސްލާމީ ޒަމާނުގެ މުޖުތަމަޢުގައި، ޖާބި ތަކާއި އަދި މުޅިނިޒާމް އެއްވެސް އަނބުރާލާނެ ތަރުތީބެއްވާ އިތުރުވެވުން އޮތީ އިސްލާމް އަދި އިސްލާމީ ދީނާއި މުޖުތަމަޢު ދުނިޔެ ފަދަ ވިސްނުން އަޅުވާލުމާ އިސްލާމަށް މުސްލިމުންގެ ޒަމާނުގެ ތަރުތީބުތަކާއި ދިރިއުޅުމުގެ ދާއިރާތަކުން މުޅިމުޅިން — الله އެދިވޮޑިގެން ދީނުން އިސްލާމްދީނުގެ އަލީ ހައިސިއްޔަތު ކުރައްވާ އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމުގެ ރަޙްމަތް ޒުޒާ ޖަނަތުގައި ދުޢާކުރަމެވެ.

ކަންމިހެން ހުރުމާއި އެކުވެސް މުޖުތަމަޢުގެ މިފަދަ އެހެނިހެން ޒަމާނީ އިސްލާމީ ތަކާ އެއް ފަދައިން މިޒާނަކީ ނަބަވީ މެސެޖު ތަކެއްގެ ތަރުތީބުގައިވެސް "ހިނގުމަކަށް" އަޅުގަނޑުމެން ގާތްގާތަށް ފެނިލެވެ. މިފަދަ ބައްދަލު ފުރަތަމަ ދަށް، އަޅުގަނޑުމެން ހިތްތަކުގެ ތަރުތީބުތަކުން ފަރުދީ ސަގާފަތްތަކަށް މުސްލިމް ސަޤާފަތުގެ، މިގެ އެކުވެސް އެނގުމަށް އަޅުގަނޑުމެން، އަދި ދީނުގައި ތެރެއިން އޮތް ދިރިއުޅުމުގެ ތަރުތީބު، ކަމެއްގެ މިސާލަކަށް، ކުރިއަރާ ފެއްޓުމާއި ސިޔާސަތުތަކުގެ ސިޔާސީތަކުގެ ތަރުތީބު އާސާސީ ދިރުމަކު ފަސޭހަކުރުމެވެ.

އުޅުނަސް މިސްރީ ލިޔުއްވުމުގެ މަގުމަތީގައި، ޝަރީޢަތުފުޅައިވާ ކާމިންގެކު،
އައްޝައިޚް ޙަމްވާސް ބަދީރު رحمه الله ގެ ލިޔުމެއް ކިޔާލުމުގެ
ފުރުޞަތުލިބުނުވެ. އަދި މިނިކާމީ ގަރަމަށްވެރި، އެބޭފުޅުގެ ދުލި ފުރާނަ
މިދީނާއި ދަރުވަތާއި اللهގެ ރަސޫލުއްސަލްވާތުއަލައިހިވާމާތޯ ފައްޒާމަތާ މަތީވުރި
ޝަރީޢަތުގެ ބަސް، މިމަތުސަބުގެ މައްސަލަ ގެނެސްދިނުން – މާއައްލާކަން
ޤަޢުވުގެންވާކަމަން – ފެބޫލުކަރުވުނެވެ.[1]

---

[1] ޝައިޚް ބަކުރުالله ބައްޖާމުގެ ފަތާ "އައްތަމްހީދު އައްޝާމިލު" ގައިވެސް، ޝައިޚް
މަރުވާން ހަދީދުއަން ރައްބަ ބާބުއް ކަނޑައަޅުއްވައި، ޝައިޚުގެ އަހުލާޤާއި
ހެވަރުގަދަކަމާއި، ކަރުވަޖެއިގަތުމާއި، އަދި މުއުމިނުންގެ މައްސަލަ ވެރިއްވާ ރަބްމާއި
ކާފަރުންގެ މައްސަލަވާ ހަރުކަށި ކަމުގެ މައްސަލަ ތަބްރީކު ކުރައްވާފައިވެއެވެ. އަދި
ޝައިޚް މަރުވާން އާއި، ޝައިޚްގެ ދަރިވަރު ޝައިޚް ތަމީމް އަލްއަދްނާނީ
އާއިބަރަކަތުން އެފަތުގައި ޝައިޚް ބަކުރުالله ބައްޖާމް ވިދާޅުވިއެވެ:

"އަހަރެންނާއި މިދު ސިންގާޕޫރު ބައްދަލުވިއެވެ. އަދި އެއީ އަހަރެންގެ މުޅި
ބާރުތަކައި ފެނުނު އެންމެ ހިތްވަރުގަދަ ދީ ފުރުޖަވާބުންނެވެ. އެދުބާފުޅުންނަކީ،
ހިތްވަރުގަދަކަމާއި ހަރަކާތްތެރިވުން، ހަޔާ ހެޔޮވެރި މަޖުބޫރުކަމާއި ކިބައިޖެހުމާއި އަދި
މުސްލިމުންނަން ރައްކާތެރިކަމާއި އެހީތެރިވުމުން އެކުވެރިވާގޮތްވާ ދުބައިވުނުންނެވެ."

ޝައިޚް މަރުވާން، ޝަރީޢަތުގައިވާ ސިޔާސީ މުރުތައްދު ވެރިކަމުގެ އަނިޔާގެ
ދަށުގައި، 1975 ގައި، ސިޔާސީ ޖަލުގައެވެ الله މި ދީން ތަރުވުތަ
ޝަހީދުވެރިންގެވެސް ޝަހީދަށް ޤަބޫލުކުރައްވާށިއެވެ. آمين

އެހެންކަމުން ޝައިޚްގެ ދީނުން ތަރުޖަމާކޮށް، އަދި އޭގެތެރެއަށް އަހަރެމެންގެ މަޤްސޫ އާއި ގުޅުންހުރި ބަކުރު ތުރުވަތްތަށް އިތުރުކުރުމަށްފަހު މިސްކީ އެކުލަވާލީމުއެވެ. (2)

އަހަރެމެންގެ އުއްމީދަކީ، މިގެ ސަބަބުން، އަހަރެމެން އެންމެންގެވެސް ދުނިޔެ އާއި އާޚިރަތަށް الله ތަޢާލާ ހެޔޮ މިންވަރުކުރައްވައި އިސްލާހުކޮށްދެއްވުމެވެ. އާމީން.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

2 އިތުރު ކުރެވިފައިވާ ޖުމްލަތައް، ގެނެސްދީފައިވަނީ ހަތަރެސްކަން ބްރެކެޓް [] އަދި ވަށް ބްރެކެޓް () އާއި ތަފްސީރުތުންނެވެ.

ށ. އިސްލާހީ (ޖަމާއަތުގެ) ހަރުދަނާވެ!

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ. . . ﴾ ”ހަމަކަށަވަރުން އިބްރާހީމް (عليه السلام) އާއި އެރަސޫލު އާއި އެކު ވީ މީހުންގެ ކިބައިގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ވަރަށް ފުރިހަމަވެގެންވާ ނަމޫނާއެއްވެއެވެ. އެއީ އެބޭފުޅުން، އެބޭފުޅުންގެ ޤައުމުގެ އަހުލުވެރިންނަށް (މިހެން) ވިދާޅުވިހިނދެވެ: ”ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެންނާއި، اللّٰه ފިޔަވައި ކަލޭމެން ޢިބާދަތް ކުރާ ތަކެތިން އަހަރެމެން ބަރީއަވެއެވެ. (އަދި) އަހަރެމެން ކަލޭމެންނަށް ކާފަރުވެއެވެ. އަދި އަހަރެމެންނާއި ކަލޭމެންނާއި ދެމެދު ދާއިމަށް ޢަދާވާތްތެރިކަމާއި ނަފުރަތު ވެސް ފާޅުވެއްޖެއެވެ. އެއީ اللّٰه އަށް އެކަނި ތިޔަބައިމީހުން އީމާންވުމަށް ދާންދެނެވެ.“”[3]

އަހަރެމެން ށ. އިސްލާހުވެރިންގެ ޖަމާއަތްތަކެވެ! މިއަދުން މުޖުތަމަޢަށް ކުރިވެސް ކޮންބައިކަންތޯއެވެ؟ އެ މުޖުތަމަޢު ކުރިއެރުވުމަށް ހަރަކާތްތަކުން، މުސްލިމުންނަށް ހެއްޓެވެ؟ އެންމެހާ މުސްލިމުންނަށް ހެއްޓެވެ؟

އަދި ތިޔަބޭކަލުންގެ ބޭނުމުގެ ވެރިންގެ މަސްލަހަތު ތަނަވަސްކުރުން ހެއްޓެވެ؟ ނުވަތަ ތިޔަބޭކަލުން އެއްބަސްވާނެ އެކަމެވެ، އަދި އެއްބަސްވާ ވަރަށް ޢަދާވާތްތެރިކަމާއި ނަފުރަތު ފާޅުކޮށް ނުހަރުއްވަމުހެއްޓެވެ؟

---

[3] سورة الممتحنة : 4

ދެންތަކެ ވެރިން ޙުކުމް ކުރަމުން އެގެންދަނީ الله ގެ ފޮތާއި، އެއިލާހުގެ ނަބިއްޔާގެ ސުންނަތުގެ މައްޗަށް ތޯއެވެ؟ އަދި އެބައިމީހުން الله ގެ ފޮތާއި، އެއިލާހުގެ ނަބިއްޔާގެ ސުންނަތުގެ މައްޗަށް ޙުކުމް ނުކުރާނަމަ، އަދި އެބައިމީހުންގެ ޚާއްޞަ އާއި ޢާންމު ޙަޔާތުގައި الله ގެ ފޮތް ދުސްތޫރެއްގެ ގޮތުގައި ނުނަގަނީނަމަ، އަދި ބިރުގައި އެބައިމީހުން އެބުރުވުން ކުރާ ޤާނޫނު ތެރެއިން: ހަމަ އެއުރެންނަކީ ކާފިރު ފަތުރިވާބަޔަކު ނުވަތަ ނޫންހެއްޔެވެ؟

އަހަރުމެންނަށް އިލްމީ ފަތްވާއެއް ދީބަވާށެވެ - ޔާ އިސްލާމީ އިލްމުވެރިންނޭވެ!

[އަދި ހަމަ الله ތަޢާލާ سورة المائدة ގައި ވަޙީ ނުކުރައްވާފައެވެ : ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ **"އަދި الله ބާވައިލެއްވި ގޮތުން ޙުކުމް ނުކުރާމީހުން، ހަމަ އެއުރެންނީ ކާފަރުންނެވެ."** އަދި ﴿...فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ **"...ހަމަ އެއުރެންނީ ފާސިޤުންނެވެ."** އަދި ﴿...فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ **"...ހަމަ އެއުރެންނީ ޒާލިމުންނެވެ."** ؟ ހަމަ މިއާޔަތްތަކުގެ ތަފްސީރުގައި އިބްނު ޢައްބާސްގެ އަރިހުން ރިވާވެފައިވާ <u>ސައްޙަ</u> ރަދްއްޔަ ހަމަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އެއީ ހަމަ ކުފުރު ކަމަށް ނޫންހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ މިއާޔަތްތަކުގައި މިވާ "އަލް ކާފިރޫން" އަދި "އަލް ފާސިޤޫން" އަދި "އަލް ޒާލިމޫން" މިލަފްޒުތަކުގައި "އަލް" ކުރިއަށް އައިސްފައި އޮތުމާއި ބޭނޭގޮތުން ތަފްސީރު އިލްމުވެރިންނާއި ދޫދު އިލްމުވެރިން ވިދާޅުވަނީ ހަމަ ކޮބާކަމެއްތޯ؟ އެއީ ހަމަ ޚާއްސަވެގެންވާ މުރުތައްދުވުން ކަމަށް ހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ ހަމަ މިބަޔާގެތެރެއިން

ބައެއްބޭކަލުން ދެކިލައްވާފަދައިން ކުޑަކޮށް މުޙައްމަދުފުޅުކަމަށް ހެއްދެވިތޯ؟ އަދި
الله ގެ ރަސޫލުން ރަސޫލް ނަބިއްޔުގެ ސަބަބުން މުޙައްމަދުފުޅުގެ ނަބީކަމަށް އިމާމް
އިބްނު ކަޘީރު رحمه الله ޤުރުއާނުގެ އިބާރާތް ގެންނަވާފައި ނުވާނެއްތޯ؟
އަދި ފަހު އިބްނު ކަޘީރު رحمه الله އަޔާ މިކަމަށް ގޮތްޕުކަން ދިނުމައިވާ
ބަލަބައްލަވާތޯ؟ ނޫނީ ނުވާނެއްތޯ؟]

އަދި ވެރިންނަށް ކާފިރު، ޝިރުކުން އަދި ފާސިޤުން ކަމަށް ވަނީމަ، ފަހު
އުޅުމުންނާއި ޤުރުއާނާއި ހަދީ ތަފްސީރަށް ފަހު ކަބޫލުކުރުމަށްތޯ؟ އަދި ހަމަކަނަވަރުން
އުޅުމުންނަށް ޤުރުއާން ފަދަ ބައްޔަނަމަ، ދެންފަހު އުޅުމުންނާއި މުޢާމަލާތްކުރުން،
އުޅުމުން އަހަރެމެންގެ ބިންތަކަށް ވެރިވެ އަދި އަހަރެމެންގެ މައްސަލަ ރަނގަޅު
ކުރުމުގައި، އުޅުމުންނާއެކު މުސްލިމްސްކަން ދޫކޮށްލުމަށް ތިބޭތޯ؟ ފަހު
ޤުރުއާން އަހަރެމެންގެ ބިމަށް ވެރިވެހުރިނަމަ، އަހަރެމެން ކަންތައް ކުރަންޏާ
އަދި ގޮތްތަކުންޏާ ފަހު ކުރިއަށްކުރާނެއްތޯ؟ އަދި ޖިހާދު (ނުވަތަ ދިފާޢު)
ޖިހާދަކާއި ޤުރުއާނާ ތަފްސީރް ވާނެއްތޯ؟ އަދި އުޅުމުންނާއި ދެކޮޅަށް
ހަނގުރާމަކުރުން އަހަރެމެންގެ މައްސަލަ މާތްބޮޑުކަން ފޯރާތޯ؟

އަދި އުޅުމުންނާއި ދެކޮޅަށް ހަނގުރާމަކުރުން އަހަރެމެންނަށް
މާތްބޮޑުކަންވަނީމަ، ދެންފަހު އުޅުމުންނާއި ދެކޮޅަށް ހަނގުރާމަކުރުމަށްޓަކައި،
ހަނގުރާމަތަށް ބާރުނާ ތައްޔާރުވެއް އަހަރެމެން ފަހަރު ނުޖެހޭނެއްތޯ؟ އުޅުނީ
ހަނގުރާމަފަދަނީ އޭރުން ކަމަށްވާނީއެވެ. ނޫނީ އަހަރެމެން އުޅުމުންނާއި
ހަނގުރާމަކުރުމަށް އެއްވެސްކަހަލަ ތައްޔާރީއެއް ފެށުމަށް ނެއްތޯ؟ ނުވަތަ
އަހަރެމެން ހަމައެކަނި ބޮޑުތަންތަ "ހަނގުރާމަކުރުމުގެ ވަސީލަތްތަކެއް

އަހަރެމެންނަކަށް ނޭނގޭ، އަދި އެހެންކަމުން އެކަން އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުވެގެންނެއް ނުވެއޭ” ހެއްޔެވެ؟

އަދި اللهގެ ޢަދުއްވުންނާއި ހަނގުރާމަ ކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ [އަދި އިސްލާމީ ބިމަކަށް ޢަދުއްވުން ހަމަލާދީ އަދި އަރައިގަންފިނަމަ، އެއުރެންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އަދި މިޙުކުމަކީ ވާޖިބެއް ކަމުގައިވާ ނަމަ، ފަހެ ފަލަސްތީނުގައި ކުރެވޭ ޖިހާދުގައި އެހިނގާ ޖިހާދުގައި އަހަރެމެންނަށް ބައިވެރި ވެވިދާނެހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ އަފްޣާނިސްތާނުގެ ބިމުގައި އިރާޤުގައި އެހިނގާ ޖިހާދުގައިވެސް، އަހަރެމެން ބައިވެރި ވުމުގެ ޙުކުމަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟

އަދި ޢަދުއްވުން އަރައިގަންފައިވާ ބިމުގައި ތިބި މުޖާހިދުން، ދުނިޔޭގެ އެހެން ހިސާބުތަކުގައި ތިބި މުޖާހިދުންނަށް އެދިއްޖެ ހިނދެއްގައި “ދުރުގައި ތިބި ހިސާބުތަކުގެ މައްޗަށްވެސް އެ (ޖިހާދު) ފަރުޟުވެގެންވޭ” އަދި މިފަރުޟު ވުމަކީ “ނަމާދާއި ޒަކާތު (ފަރުޟުވުން) ފަދައިންނެވެ” އަދި “މިކަން މުކައްލަފުވެރި އެބައިމީހުންގެ މައްޗަށް އިސްތިޠާޢަތް ލިބިގެން ކަމެއް ނޫން” އަލް އިމާމް އިބްނު ޢާބިދީން رحمه الله ފަދަ ޢިލްމުވެރިން ވިދާޅުވެފައިވާ ނުވޭހެއްޔެވެ؟ އަދި ފަދަ އިބްނު ޢާބިދީން އަކީ ތިރީ ފެންވަރެއްގެ ޢިލްމުވެރިއެއް ތޯއެވެ؟ އަދި އަލް ކައްސާނީ رحمه الله އާއި އިބްނު ނުޖައިމް رحمه الله އާއި އިބްނު ހުއްމާމް رحمه الله އަދި އައްޒައިލަޢީ رحمه الله އާއި އިބްނު ޤުދާމާ رحمه الله އަދިވެސް މިބާއިން ވިދާޅުވެފައިވާ ޢިލްމުވެރިންނެއް ނޫންހެއްޔެވެ؟

އަދި ތިޔަ މިއީ ޓީޗަރު އިލްމުވެރިންނާއި މަދްރަސާތައް މިކަމުގެ މަސައްކަތް އެއްބަސްވެވިދާ ކަމެއް ނޫންހެއްޔެވެ؟]

ހަމަ މިބާވަތުން، އިސްލާމީ ދައުލަތް (އެބަހީ: އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ތަންފީޛު ކުރާ ދައުލަތެއް) ޤާއިމް ކުރުމާއި ދެކޮޅުވެރިޔާ ހަރުބުވެރިންނާއި ހަނގުރާމަ ކުރުމުގެ ބުނުމަކީ ތިޔަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ މި ބިނާ (އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ދެކޮޅު) اللهގެ ރަސޫލުންނަކީ މިޔަބަ ކާފިރުވެރިޔާ ވެރިން ކަމުގައި ވަނީނަމަ (އެއުރެންނާއި ހަނގުރާމަކުރުން ވާޖިބު) ތިޔަ ކޮންފަރާތަކުންހެއްޔެވެ؟ ތިޔަ އޭނާ ބަރާބަރު ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ މުސްލިމުނަށް (ހައްދު) ނޫނީ މުސްލިމުންނަށް (އެދުވެގެންނާ)، ނޫނީ ސުލްހަވެރިކަމާ ނުވަތަ ހަނގުރާމަވެރިކަމާ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟

އަދި ހަނގުރާމަކުރުމަކީ ތަދުބީރުވެރިންނަކަ ... ... ތިޔަ މުސްލިމުންގެ މަސައްކަތް ހަނގުރާމަކުރުން ވާޖިބުވަނީ ކޮންހިނދަކުގައި އަދި ކޮން ޝަރުޠުތަކެއްގައި ހެއްޔެވެ؟

އަދި اللهގެ ކަލިމަ މަތިވެރި ކުރުމަށްޓަކައި، ކާފިރުންނާއި ދެކޮޅަށް އެކަނިމާއެކަނި ހަނގުރާމަކުރާ މީހެއްގެ ބުނުމަކީ ތިޔަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އޭނާ (ޤުރްއާނުގެ ނަމަ) ވަނީ ޖަންނަތުގައިހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ ނަރަކާގައި ހެއްޔެވެ؟ އަދި ކާފިރުންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމަށް، އަދި އިސްލާމީ ދައުލަތް ޤާއިމްކުރުމަށް، އަދި اللهގެ ކަލިމަ މަތިވެރިކުރުމަށްޓަކައިވެސް ނިކުމެ ނުކުންނަ މީހުންގެ ބުނުމަކީ ތިޔަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އެއަށްބަލައި ބަދަލު ނުކުރާ މީހެއްގެ ބުނުމަކީ ތިޔަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟

އަދި "އަހަރެންގެ ދީނަކީ އިސްލާމް ދީން" ބުން، އެހެނަސް الله ގެ ރަސޫލާއި އެއްގޮތަށް އަމަލުނުކުރާ ނޫނީ އެއިން ބަޔަކަށް އަމަލުނުކުރާ މީހަކާއި ގުޅު އަހަރެމެން ބުނާނީ ކީއް ކިޔާހެއްޔެވެ؟

ދެންފަހެ ތިބާކަލުން ޤުރުއާނާއި ސުންނަތަށް ޙުކުމްކުރާން އަދި ތަޤުލީދުކުރާން އީމާންވަމުހެއްޔެވެ؟

ތިބާކަލުންގެ މައްޗަށް ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުގައި - އެއެއްޗެއްގެ މައްޗަށް ޚާއްޞަ ޝަރުޠު އަދިސްލާމީވާ ކަންކަން ޤަބޫލުކުރުމައި - އެންމެހާ އެއެއްޗެއްގެ މައްޗަށް އަމަލުކުރުން ވާޖިބުވެގެން ހުރެ ނުވޭހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ ޤުރުއާން ބާވައިލެއްވުނީ މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އަށް ކަލާމްވުވުން، އެހެން ތަބާވުން ވަނީ އެރަސޫލާ ގާއި އެރަސޫލުގެ އަޞްޙާބުންނަށް އެކަނިހެއްޔެވެ؟!

އަދި އެއާއަޅާ ބަކާއެ މައްޗަށް ތިބާކަލުން އަމަލު ކުރުމަން ނުކުރެވިގެންވާ އާދަތްތައް — މިތަންކަން، އިސްލާމީ ފިތުނަކާއި އަދި އިސްލާމީ ދައުލަތްތައް ނުބުލުގެ ސަހަބުން ޤާނޫނުތަކުން ނުކުރެވިގެންވާ ބައެއްދުވަހުގެ އާދަތްތައް — ދެންފަހެ މުސްތަޤްބަލުގައި الله ގެ އެ ޙުކުމްތައް ތަންފީޒު ކުރުމަށްޓަކައި ތިބާކަލުންގެ މައްޗަށް ކުރަންވާނީކަމަކައި ވަސީލަތާއި އަދި ޝަރުޠު ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުން ވާޖިބުވެގެންނުވާހެއްޔެވެ؟ އަދި މިކަން ކުރެވުނީ "ތަޤުލީދުން" (ޙަރަކާތްތެރިކަ އަޤީދާވާ / ޖަމާޢީ ފިރުޤާ) ވައްހާބީތަކާއި އަދި އިސްލާމީ ޖުމްލަ

ތަޖްރިބާ ކުރުމަށް އަމަލުކުރުމުން ނޫންހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ ހެޔޮނޫނީ ތިބާކަލުން ވަނީ މިކަންކަމަށްޓަކައި އަމަލު ކުރުމުގެ (ވާޖިބުން) މިންޖެހޭގެންހެއްޔެވެ؟

އަދި ތިބާކަލުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތަށް ތާއީދު ކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރައްވަމުހެއްޔެވެ؟ އެއީ ތާގެ ސަބަބުން الله ގެ އަމުރު ތަންފީޛުކުރުން އަދި ތަންފީޛު ކުރުމަށްޓަކައެވެ. ނުވަތަ ހެޔޮނޫނީނަމަ، ތިބާކަލުން އެހެން އެއްވެސް އަބަދުމުއްރަސް ނުދީ الله تعالى ބަލުތެރުކޮށްގައި – ތިބާކަލުންގެ އަގާނުލުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން – އެހެން އެއްވެސް މަސްއޫލިއްޔަތެއް (ތިބާކަލުންގެ މައްޗަށް) ނުވާކަމަށް ދެކިލައްވާހެއްޔެވެ؟

އަދި އަހަރުމެންނަށް ކުޅަދާނަވެގެން ނުވާހެއްޔެވެ...؟ ފަހެ ވެރިންނަށް ގޮތް ދޫކުރުމެއްނުހި، އަދި ދުނިޔާގެ ދިރިއުޅުން ބުރާވި ކުރުމަށް އިސްކަންދެއްވާލެއްވި ހިނދު، އަދި މިކަމަށް ހުރުހުރުންތަކުން ހުދުމުގެބާރު ޖެހިގެން ޙައްޖާއްޓަކުން ތިރިނޫހުގައި، ފަހެ މިފަދަ ހިނދުގައި ހަނގުރާމަކުރުމަށް ނުލައި އިސްލާމީ ދުނިޔާ އިސްލާމީ ދައުލަތް ޤާއިމުކުރުމަށް އަދި އިސްލާމީ ކަލިފާ މަތިވެރިކުރުމަކީ ދާނެހެއްޔެވެ؟

އަދި ކާފަރުންނާއި ކުރިމަތިލުމަށްޓަކައި، އަހަރުމެންނަށް ވެވުނުހާއި ބާރެއް ބޭއްވުމަށް ކުރުމަކުން، ފަހެ އަހަރުމެންގެ މައްޗަށް އަމުރުވެވިގެން ވާހެއްޔެވެ؟ އަދި الله عز وجل ގެ މިބަސްފުޅަށް ތިކުރާ ހުރިހާ ފަހެ ކީބައިހެއްޔެވެ: ﴿ وَلا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لا يُعْجِزُونَ ﴾ "އަދި ކާފިރުވި މީހުންނަށް ގަދަވެވޭނޭ ކަމަށް ހިތުނުކުރާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެބައިމީހުންނަކަށް ދަތިކޮށްވެސް

ކުޅަދާނަވުމެއް ނުވެއެވެ.”(4) އަދި ﴿ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ ﴾ “އެބައިމީހުންނާއި ދެކޮޅަށް ތިޔަބައިމީހުންނަށް ކުޅަދާނަވާހާ ބާރެއް، ތިޔަބައިމީހުން ތައްޔާރުކުރާށެވެ. އަދި ހަނގުރާމައިގެ އަސްޕީހެއްވެސް ބަނދެ ތައްޔާރުކުރާށެވެ. އެއީ اللهގެ ޢަދުއްވުންނާއި އަދި ތިޔަބައިމީހުންގެ ޢަދުއްވުންނަށް ބިރުދެއްކުމަށްޓަކައެވެ.”(5) ؟

އަދި ކާފިރުން އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ކުރިއަރައިފިކަމަށް ޤަބޫލުކުރުން މުސްލިމުންގެ މައްޗަށް ހުއްދަވެގެންވާކަމެއްތޯ؟ އެހެންނޫނީ މިއީ ކާފިރުން އެއްޗެހީގެ އަމިއްލަ ނަފްސުތަކުގެ މައްޗަށް ކުރާހީއެއްނުނުހުރެއްތޯ؟

ނޫނީ ފަހެ މިހަނގުރާމަތަކީ އުޑުތަކާއި ބިމުގެ ޖައްބާރުވަންތަ ރައްބާއި، އަދި ކާފިރުވި ބައިގަނޑާއި ދެމެދުވާ ހަނގުރާމައެއްނޫންހެއްޔެވެ؟ އަދި الله ވަނީ އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް މި — ތައްޔާރުވުމާއި ތަރުބިއްޔަތު ހެދުމުގެ މަގު — މަގު ދައްކަވާފައި ނޫންހެއްޔެވެ؟ ފަހެ މިއީ، މިގޮފުރުން الله تعالى ގެ ރުއްސާފުން ލިބުމުގެ މަގެވެ. (އެއާއިއެކު) الله تعالى ގެ ޢަދުއްވުންތަކަށް ބިރުދެއްކުމުގެވެސް މަގެވެ. (ފަހެ މިމަގަށް އެއިލާހު އަހަރެމެންނަށް މަގު ދައްކަވާފައި ނުވޭހެއްޔެވެ؟)

---

4 سورة الأنفال : 59

5 سورة الأنفال : 60

ތިބޭކަލުން ތިޔިއްބެވި ބިމުގެ މައްޗަށް ޙާކިމުވުން ވެރިކަންކުރާނަމަ (އުއްމަތުންނާއި ދުރުގައިން) ހަނގުރާމަކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ވެސް ކާފިރުންނަށްތޯއެވެ؟ އަދި ފިޤުހު އިލްމުވެރިން އެ ވިދާޅުވާފަދައިން ދަރިފުޅު ބައްޕަގެ ހުއްދައެއްނެތި، އަދި އަނބިމީހާ ފިރިމީހާގެ ހުއްދައެއްނެތި، އަދި ދަރަނިވެރިޔާ ދަރަނި ދިން ފަރާތުގެ ހުއްދައެއްނެތި، އަދި އަޅު އޭނާގެ ސާހިބާގެ ހުއްދައެއްނެތި (ހަނގުރާމައަށް) ނިކުމެން ވެސް ވާޖިބުވޭތޯއެވެ؟ އެހެންނޫނީ އަހަރުމެންގެ މިޒަމާނުގައި މިހުރިހާ ވެސް ބަދަލުވީހެއްތޯއެވެ؟!

[އަދި އެހެންކަމުން ޖިހާދު ފަރުޟު ޢައިނުކަން ވެގެންވާ ޙާލު މައިންބަފައިގެ ހުއްދަ ހޯދަންޖެހޭ ހެއްތޯއެވެ؟ އަދި މިކަމުގެ ދަލީލަކަށް ތިދައްލަވާ ހަދީޘް "ތިޔަބާގެ ޖިހާދުވަނީ އެބައިމީހުންގެ ޚިދުމަތުގައޭ." ފަދަ ހަދީޘުން މިދައްކަނީ ޖިހާދުކުރުން ފަރުޟު ކިފާޔަތެއްގައިވާ ހާލުގައެވެ؟ ނޫނީ ފަރުޟު ޢައިނުކަމާ ހާލުގައެވެ؟

އަދި ތި ބަޔާނުގެ ޝަރަޙަ ލިޔުއްވި އިބްނު ބައްޠާ رحمه الله ، ތިޔަބާރިއް ނިސްބަތްވެފައިވާ ފަރުޟު ކިފާޔަތުގެ ބާރުތަކުންކަމަށް ވިދާޅުވި ޝަރަޙަ ކުރައްވާފައި ނުވާހެއްތޯއެވެ؟[6] ނޫނީ އިބްނު ބައްޠާ رحمه الله އަޔަ ޝަރަޙަ ކުރުމުގެ ފާހިލުކަމާ ބޭފުޅެއްހެއްތޯއެވެ؟ ނުވަތަ މި އިމާމުގެ ޝަރަޙަ "ފަތުޙުލް ބާރީ" އަޔަ އިސްލާމީ އިލްމުވެރިން ގަބޫލުކުރައްވާ އެއްޗެއްހެއްތޯއެވެ؟

6 ފަތުޙުލް ބާރީ (106/6)

ނުވަތަ އަލް ޤުރުޠުބީ رحمه الله އަކީ ވެސް ޤަބޫލުކުރެވޭ ފަދަ އިލްމުވެރިޔެއްހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ އެ އިމާމުގެ ޤުރުއާނުގެ ތަފްސީރަކީ ޝަވްބަރައްޓެއްހެއްޔެވެ؟ އަދި މިއަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށްފަހު ވިދާޅުވެފައިވަނީ: އެއިމާމުގެ ތަފްސީރުގައި ޖިހާދު ފަރުޟުވެއްޖެއިސްލާމް ވާހަކަ "މައިންބަފައިންގެ ހުއްދައާއި ނުލައިގެން ނުވަތަ ނުކުމެވޭ"[7] ޖިހާދަށް ނިކުންނަން ޖެހޭނެ ކަމަށް ވިދާޅުވާ ބަސްފުޅުގެ މާނައަކީ ފަހު ކޮބައިހެއްޔެވެ؟

އަދި އައްދުރްސޫޤީ رحمه الله އަކީ ކާފިރުންގެ ތަރުހީބުކުރުމެއް ނުކުރާ އިމާމެއް ހެއްޔެވެ؟ އަދި އެއިމާމު ޖިހާދުކުރުން ފަރުޟު ޢައިނެއް ވާހަކައި ބަޔާންކުރަށް ވަކިވަމަކަށް ވިދާޅުވެފައިވާ ބަސްފުޅުގެ މާނައަކީ ފަހު ކޮބައިހެއްޔެވެ:

"...ދުންނަށް (ދަރިންނަށް!) އެހީނުވާ އެބައިމީހުން ބޭނުންވާނަމަ ... (އެކަމާއި) ދަރަނިވެރިޔާ ގެދަކަށް (ހުއްދަކުރުމަކީ) ކުރުވާ ކަމަކީ ނުހިނގާނެ އެއްޗެކެވެ!"[8] !؟

އަދި އިހުގެ އިލްމުވެރިންގެ އިމާމް، އިބްނު ޙަޖަރު رحمه الله އަކީވެސް ވެސް ޤަބޫލުކުރެވޭ ފަދަ އިލްމުވެރިޔެއްހެއްޔެވެ؟ އަދި ވެސް ޖިހާދު ފަރުޟު ޢައިނެއް ވާހަކައި ބަޔާންކުރަމުން އެއިމާމު ވިދާޅުވެފައި މިވާ ބަސްފުޅު ހިތްހަމަޖެހުން ދެކެފައިވުމަކަށް ހެއްޔެވެ: "ވެސް (އެކަމަ ހާލަތުގައި، ޖިހާދަށް) ނިކުމެން އެންމެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުވެގެންދެއެވެ. ...ބަޔަކުއައިމާ މިހާ ޢާންމުގެ ހުއްދައާއި ނުލައި

---

[7] ބައްޔަރާ: (15/8)

[8] ހާޝިޔަތު އައްދުރްސޫޤީ (174/2)

ވިޔަސް ލުއިވެ ... އަދި މިކަމުގެ މައްޗަށް އެއްވެސް އިޚްތިޔާރެއް
(ދީބަސްފުޅެއް) ނެތެވެ!"(9)

އަދި ޝައިޚުލް އިސްލާމް އިބްނު ތައިމިއްޔާ رحمه الله އަށް ފަހު އިރުގެ
އިލްމުވެރިންގެ ތެރެއިން ކިޔާ ފުރުސަތުއްގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ
އިލްމުވެރިޔަކަށްތޯއެވެ؟ އަދި ޝައިޚުލް އިސްލާމް މިބަސްފުޅުގެ ޖަވާބުގައި
ބުނުއްވާފައިވަނީ ވިދާޅުވަނީ ފަދައިން ޔާގޯތިއްވެއެވެ: "އަދި އުފަދަ (ޢާމުދެގެ)
ބިމަކަށް، މައިން ބަފައިންގެ ... ހުއްދަކާއި ނުލައިވެސް ދިއުން
ވާޖިބުވެގެންވެއެވެ."(10)

ދަފަހު ޖަމްޢިއްޔާގެ މަސްއޫލުވެރިޔާ އެވެ! އަދި ޖަމްޢިއްޔާގެ ރިޔާސަތުގައި
ތިއްބަވާ އިލްމުވެރިންނާއި ވިޔަފާރިވެރިންނޯވެ! ފަހު މިހަރު ޖަމާޢަތްތެރިބަރާބަރެވެ!

އަދި ފަހު ތިމާފަރުވާ ފަދައިން ބެލެނިވެރިންގެ ޒިއްމާދާރުންޖަކައި، ޝުރޫ
އަނބިމީހާގެ ދެމެބަންޖަކައި ޖާދުކުރުމުން އެދުރުވެރިވާނަމަ، ޝުރޫ ލެއްބިވާ
ޙައިލާގެ ރުހުމަތްޖަކައި، ޝުރޫ ޖާދަތް ނިކަމުތުން ހައިލާގެ ފަހިސާގެ ޒަމާން
ހިނގުމަކަށް ދިބި، މާލާގައި ދިރިއުޅާ އުފަލުގެ ދިރިއުޅުމަށް ބޮޑު
އަރަހިފާނުކަމަށް ފެންނާނެ، ޖާދުކުރުމުން އެދުރު ވެވޭނަމަ، ފަހު اللهގެ މި
ވަހިބަސްފުޅުގެ މާނަ އަހަރެމެންނަށް ދޭން ހާޒިރުޖެއެވެ:

9 އަރްރައްދު އަލާ ދުރުއާން (954/2)

10 އަލް ފަތާވާ އަލް ކުބްރާ (608/4)

﴿ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴾ ”ވިދާޅުވާނެވެ: ތިޔަބައިމީހުންގެ ބައްޕައިންނާއި، ދަރިންނާއި، ބޭބޭއިންނާއި، އަނބިންނާއި، އާއިލާބަޔާއި، ކަސްބުން އެއްކަށްކުރައްވާ މުދާ ތަކާއި، އެއަށް ގެއްލުން ވާނެކަމަށް ބިރުގަންނަ ވިޔަފާރިތަކާއި، އަދި ކަމުގެން އުފާވެގަތީ ތިބިތިބިއްޔާ ގެތައް... (މުޖުރިމާ އެއްކޮށް) الله އާއި އެއިރާގެ ރަސޫލާ އާއި އަދި اللهގެ މަގުގައި ޖިހާދުކުރުމަށް ވުރެ ބޮޑުބޮޑުގޮތްކަމުގައި ހެއްދެވީ؟ (އެފަދައިން ވާނަމަ) ދެން اللهގެ ނިޔާ (އަޒާބު) އަންނަންދެން މިތަކުދިމުން ތިބޭށެވެ. އަދި (ދަންނާށެވެ!) ފާސިޤުންނަކަށް الله ހިދާޔަތް ނުދެއްވާނެއެވެ!“(11)

ދެން اللهގެ މަގުގައި ޖިހާދުގައި ކާފިރުން މަރައްޗެވުމަށް، ބައްޕައިންނާއި ލޯބިވާ އާއިލާ އަދި އަނބި، އަދި ގެއްލުން ލިބިދާނެކަމަށް މިހިރީ ވަރު މުސާރަތާއި ވިޔަފާރި އަދި އުފާވެގަތީ މިހިރީއްޔާ ގެތަކަށްޓަކައި ޖިހާދުން އެކަކު ނުނިކުމެއެވެ؟]

އަދި رسول الله صلى الله عليه وسلم ގެ ޙަދީޘްއެއްގައި ވަނީ ދެކެވިގެން ވެއެވެ: « من مات ولم يغزو ولم يحدث نفسه بالغزو مات على شعبة من النفاق » ”ޖިހާދުގެ ހަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިނުވެ، އަދި ބައިވެރި ވުމުގެ ނިޔަތެއްވެސް ނެތި

[11] سورة التوبة : 24

މަރުވާ މީހާ، ވާނެ މަރުވުމަކީ ޖާހިލިއްޔަތުގެ ދަރަޖައެއްގައެވެ."(12) އަދި މިނޫން ރިވާޔަތެއްގައި « ...مات ميتة جاهلية » "...މަރުވުމަކީ ޖާހިލިއްޔާ މަރުވުންނެވެ."(13)؟ އަދި މިހަދީޘްގެ ބަޔާންކުރާގޮތުގެ ދަރަޖައަކީ ވާނެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ [އަދި މި ހަދީޘްކުރައްވާ "ޖިހާދުގެ ހަރަކާތެއް" ނުވަތަ "غَزْوَة" ގެ މާނައަކީ ވާނެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އޭގެ މާނައަކީ ހަނގުރާމައި [illegible] އެކު ދަތުރު ހަމައެކަނިހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ އޭގެ މާނައަކީ [illegible] މަތިން ބަޔާން ހަރަކާތްތަކެއްގައި، ފުރުން ފެށުމުގެ ދުވަސްވަރު ކުރިޔަށްގެންދާހެއްޔެވެ؟] އަދި، ވާނެ މިހަދީޘްގައި ބަޔާން ހަދީޘްއަށް، ދީނުގެ އަ ހަރަކާތުގެ މައްސަލަ ކުރިއެރުވުންތަކެއްހެއްޔެވެ؟ އަދި އެއަން ތަރުބިޔަތު ހަރަކާތްތަކަކުން އެންގެވިފައި ވާހެއްޔެވެ؟

އަދި ހަރަކާތް الله މަގުގައި (ރަސޫލުﷲއާއި ސަހާބީންނާ ދުވަސްވަރު) ހަނގުރާމަކުރުން، (އިސްލާމުގައި) ހަރަކާތްގެ ބިނާވެގެން ފިކުރުތަކާ (މުރުތައްދު) ކާފިރުންނާ ދުވަސްވަރުގެ ހަނގުރާމަތައްހެއްޔެވެ؟

ހަރަކާތްގެ މައްސަލަ އެންމެ ފުރަތަމަ ވާޖިބުވެގެންދިޔަ، ވާނެ ހަރަކާތްގެ ބިނާވެގެ ހުކުމުތަކާ ކާފިރުންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމަށްހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ މާ ދުރުގައިވާ އިސްލާމީ ބިމަކުން ފިކުރުގެންނަ ކާފިރު ބަދުއްވަކާއި

---

[12] ޞަޙީޙް މުސްލިމް #1910

[13] ޞަޙީޙް މުސްލިމް #3182

(ހަނގުރާމަކުރުން) ހެއްޔެވެ؟ ދެންފަހެ މިގޮތުގައިން އިސްވެގެންވަނީ ކޮންކަމެއްހެއްޔެވެ؟

އަދިފަހެ ހެދެކަމުގެ މައްޗަށްވެސް ވާ ބުނުމަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ – އޭ ފަހެ ޢިލްމުވެރިންގެ ބައިގަޔޭވެ؟

އަދި އަހަރެމެން اللهގެ ބަދުއްވުންނާއި ދެކޮޅަށް އަސްކަރީ ހަމަލާތަކުގައި، ހަނގުރާމަކޮށް އަދި ޖިހާދުކުރުމަށް ތެދުވެރިކަމާއި އެކު އެދުނީމަ، ދެންފަހެ އެފަދަ ހިނދެއްގައި އެއަންޖަކައި ބޭނުންވާ އެއްވެސް ބޭރުވެ ތައްޔާރުކުރުމަކީ ފަހެ އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުވެގެންވާ ކަމެއް ނޫންހެއްޔެވެ؟ الله ވަޙީ ކުރެއްވި ފަދައިންނެވެ: ﴿ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴾ "އަދި އެބައިމީހުން ނިކުތުމަށް (އެބަހީ: ޖިހާދުކުރުމަށް) ނިކުމެގެންފައިވާނަމަ، ފަހެ ހަމަކަށަވަރުންވެސް އެއަށް ތައްޔާރުވުމަށްޓަކައި ކޮންމެވެސް ތައްޔާރީއެއް ކުރީހެވެ. އެހެނަސް އެބައިމީހުން ކުރިޔަށް ދިޔުމަށް الله ނުރުއްސެވިއެވެ. އެހެންކަމުން އެއިލާހު އެބައިމީހުން ފަހަތަށް ޖެއްސެވިއެވެ. އަދި ބުނެވުނެވެ: (ގޭގައި) އިށީނދެ ހުރި މީހުންނާއި އެކު ކަލޭމެން އިށީންނާށެވެ."[14]

---

[14] سورة التوبة : 46

އަދި ހަނދުމަފުޅުކުރަމުން ތައްޔާރު ވުމުގެ ކުރިން އެގޮތަކަށް ދިރިއުޅެވޭނެ ވަރަށް ދުނިޔޭގައިވެސް،
އެއަށް ތައްޔާރުވުމާ މެދުގައި މަސައްކަތް އަހަރެމެން ކުރަމުން ކަންތައްތަކުގައި ތަރު
ކަރުދާސްހުރިތޯ؟

އަދި އަހަރެމެން މުސްލިމުން ޤައުމުތަކުން، އަދި އިލްމުވެރިންނާއި އިސްލާމީ
ޖަމާޢަތްތައް ހުއްޓުމަކުން ދިރިއުޅުމުން މިދުނިޔޭގެ އިސްލާމީ ނިޒާމަށް ދަނުގައި
ޚިލާފު އަދި އަހަރު ދިރިއުޅުމަށް ހުރިތޯ؟ ނޫނީ އަހަރެމެން މިވަނީ –
ނިކަމެތިވެގެންވާ ދިރިއުޅުމެއްގައި އެއްވެސް އަޑެއްނެތި ތިބީމުހުރިތޯ؟

ކަލޭ ބޮޑުއިމްތިޙާނެއްވެސް اللهއަށް ކިޔަމަންތެރިވުމުގައި މަސައްކަތްކުރަނީތޯ...؟
އެހެންނޫނީ އެއުރެންގެ އަނިޔާވެރިކަމާއި، އެއުރެންގެ ކުފުރާއި، އެއުރެންގެ
ފާފަތަކާއި އަދި އެއުރެންނަށް ބިރުގަތުމުގައި އަދި އެއުރެންނާއި ދޮކެޔަން
ހަނގުރާމަކުރުމަށް އެއްވެސް ތައްޔާރީއެއްނެތް (ދިގު) ބަލާތައްހުރިހެއްޔޯ؟ ދެންކަލޭ
މިފަދަ ބަލާތަކީ اللهއަށް ކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ބަލާތައްހުރިހެއްޔޯ؟ ނޫނީ އެއިލާހަށް
ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ އުޖޫރަތެއް ބާވަތެއްތޯ؟

ކަލޭ މިސްރާފުތަކުން އިސްލާމީ ޖަމާޢަތްތަކާއި ހަވާލުވެގެން ތިއްބެވި އިލްމުވެރިން
ވިދާޅުވާނީ ކަލޭ ކިހާހެއްޔޯ؟

އަދި اللهގެ މިބަސްފުޅުގެ މާނަކޮޅަށް ކަލޭ ބަލައިލައްވާ: ﴿ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لا يُبْخَسُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾ "ދެންކަލޭ

މިދުނިޔޭގެ ހަޔާތާއި އޭގެ ޒީނަތްތަކަށް އެދިއްޖެ ކޮންމެ މީހަކަށް، ފަހެ އެތަނުގައި އެއުރެންގެ ބަދަލުތަކަށް ތިމަން (ﷲ) އަދާކުރައްވާ ހުރީމުއެވެ. އަދި އެތާގައި އެއުރެންނަކަށް ދަތިކަމެއް ނުވާނެއެވެ. އެއުރެންނަކީ، އެބައިމީހުންގެ ވާހަކައަކީ އާޚިރަތުގައި އަލިފާން ފިޔަވައި އެހެން އެއްވެސް އެއްޗެއް ވާކަށްނެތް މީހުންނެވެ. އަދި އެތާގައި (އެބަހީ: ދުނިޔޭގައި) އެއުރެން ކުރި ކަންތައްތައް ގެއްލިހިގެންދެއެވެ. އަދި ފަހެ އެއުރެންގެ ބަދަލުތަކަށްވާނީ ބާޠިލުވެގެންވެއެވެ.“[15]؟

ދުނިޔެ ނަބިއްޔުންގެ މަގަށް މިއީ ކަމުގައި ވިސްނާލާ، ޖަންނަތުގެ މަގަކީ ތިޔަ ހީކުރަނީހެއްތޯއެވެ؟ ﴿ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا ﴾ ”ނުވަތަ ތިޔަބައިމީހުންގެ ކުރިން އައި މީހުންނަށް ދިމާވި (އިމްތިޙާނުތައް) ފަދައިން ތިޔަބައިމީހުންނަށްވެސް ދިމާނުވަނީސް ޖަންނަތަށް ވަދެވޭނޭކަމަށް ތިޔަ ތިޔަބައިމީހުން ހީކުރަނީހެއްތޯއެވެ؟ ތިޔަ އެބައިމީހުންނަށް އިންތިހާ އުނދަގޫތައް ބޮޑަށް ޖެހުނެވެ. އަދި ގުޑުގުޑާ އަރައިގެން ދިޔައެވެ...“[16] ، ﴿ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴾ ”ތިޔަ ﷲ، ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން

---

[15] سورة هود : 15،16

[16] سورة البقرة : 214

ޖިހާދުކުރާމީހުންނާއި އަދި ކެތްތެރިވާ މީހުން ފާހަގަކުރައްވުމުގެ ކުރިން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ޖަންނަތަށް ވަދެވޭނޭކަމަށް ހީކުރީތޯއެވެ؟“(17)

އަދި الله سبحانه މި ބަސްފުޅުން އަރަރުވުންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުކުރައްވި ޖިހާދު:

﴿ وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ... ﴾ ”އަދި ތިޔަބައިމީހުންގެ މުދާތަކުންނާއި ނަފްސުތަކުން اللهގެ މަގުގައި ޖިހާދުކުރާށެވެ...“(18) ފަހެ މިޖާގަހުގައި، ހަމަ ހިތާއި ދުލުގެ ޖިހާދު ފިޔަވައި އެހެންއެއްވެސް އެއްޗެއްނުވީ ހެއްޔެވެ؟ ނަމަވެސް އޭގެ މާނައަކީ ހަނދާންކުރުމުގެ ޤުރުބާނީއާއި ޚަރަދުކުރުމެއްނޫނެއްހެއްޔެވެ؟

ފަހެ ތިބާކަލުން ވިޔަފާރިވެސް ހިންގާތޯ - އޭ އިލްމުވެރިންގެ ބައިގަނޑެވެ؟

އަދި މުއުމިނުންގެ ހިބައިން – އެންމެގާ މުއުމިނުންގެ ހިބައިން – ގަނޑުފަރުވަސް އެބައިމީހުންގެ މުދަލާއި ނަފްސުތަކުގެ ކޮންއެއްތޯ؟ ދުނިޔެ އެބައިމީހުންގެ ދުލުކުރިން ބޭރުވާ ބަސްތަކަކީ ކޮންއެއްތޯ؟ ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ”ހަމަކަށަވަރުން الله މުއުމިނުންކުރިން އެބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކާއި މުދާތައް ގަތް

---

[17] سورة آل عمران : 142

[18] سورة التوبة : 41

ބަދަލުގައި ޖަންނަތް ދެއްވައިވާނީ ގަންނަވައްވާފައެވެ. އެބައިމީހުން اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރެއެވެ. އަދި ގަތުލުކޮށް ޤަތުލުވެގެންދެއެވެ. މިއީ އެއިލާހުގެ މައްޗަށް ތައުރާތާއި އިންޖީލާއި އަދި ޤުރުއާނުގައި ލިޔުއްވިގެންވާ ޙައްޤު ވަޢުދެކެވެ. އަދި ވަޢުދު ފުއްދުމުގައި الله އަށް ވުރެ ވަފާތެރިވެރިޔާކީކާކުހެއްޔެވެ؟ ފަހެ، ދެން ތިޔަބައިމީހުން ތިޔަކުރި ވިޔަފާރިއާއި ގުޅޭ އުފާކުރާށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން މަތިވެރިވެގެންވާ ކާމިޔާބީއަކީ އެއީއެވެ.“(19)

އަދި ތިޔަ އުމުރާއްގެ މުދަލާއި ނަފްސު اللهގެ މަގުގައި ވިއްކާލުމަށް އިންކާރުކޮށްފިހެއްޔާ "މުއުމިނުން" އަކަށްވެގެންނަން ބޭނުންވަނީހެއްޔެވެ؟

އަދި الله تعالى ކުރެއްވި މިކުރުމާ ވިޔަފާރިގައި އެކުލެވޭ ޝަރުޠަކީ ތިޔަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އެއީ ﴿ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ ﴾ "އެބައިމީހުން اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރެއެވެ. އަދި ގަތުލުކޮށް ޤަތުލުވެގެންދެއެވެ."(20) މިއީއެއް ނޫންހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ ތިބާކަމުންނަން އެއިލާހު ބަސްވަރުކުރައްވާނީ ދުނިޔަވީ ގެންގުޅުމަށް "އެބައިމީހުންނަށް ހެޔޮބަސްތަކެއް"، އަދި ދަރުސްބަހައްޓާ ކަރުނަތާލިރުމުގެ އަދި ހިތްކަށި ގޮތުގެ ހަނގުރާމަކުރާ ބަދަލު" ސައްހެއްޔެވެ؟ ނުނިކުމެ "އެބައިމީހުންނަށް ޖަހާޒުކުރައި، اللهގެ ބަދަލުދީގެ ޢަނާޔަތްކަން ކެރެވުނު ދުނިޔެހަމަކުރާ ގެދަރުމަކާއި ނަޒަރު އަމާނާތް ބަދަލު" ހެއްޔެވެ؟

---

[19] سورة التوبة : 111

[20] سورة التوبة : 111

އަދި الله تعالى ގެ މިބަސްފުޅުގެ މާނައަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ: ﴿ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ﴾ "އަދި ތިމަން (الله) ދަގަނޑު ބާވައިލެއްވީމެވެ. އޭގައި އުނދަގޫކަމާއި ވަރުގަދަ ފަދަ ބާރާއި އަދި މީސްތަކުންނަށް މަންފާ އެކުލެވިގެންވާ އެއްޗެކެވެ. އަދި الله އެކަލާނގެއާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާއަށް ޣައިބުގައި އެހީތެރިވާ ކޮންބައެއްތޯ އިލްމުވެރިވުމަށް ކުރެއްވުމަށްޓަކައެވެ."(21) ފަހެ މިއީ މާނައަކީ اللهގެ ކަލާމަ ވަޙީކުރައްވައި، އެކަލާނގެ ދީނާއި ޝަރީޢަތް ދިފާޢުކުރާނީ އަދި اللهގެ ދަރުމަތް ދުނިޔޭގައި ޤާއިމު ކުރުމަށްޓަކައި الله އެކަލާނގެ ރަސޫލުންނަށް ހިތްވަރު އުފެއްދުމަށް އެހީތެރިވެދޭ ބަޔަކާ ވާހަކަހެއްޔެވެ؟ އެހެންނޫނީ اللهގެ ބަދަލުވުން އަހަރެމެން މަރައި އިއްޒަތް - މުސްލިމު އަންހެން ކަނބަލުންގެ އިއްޒަތް - ނަގާލައި އަދި (އެއިއްޒަތްތެރި އަދި އިއްޒަތްތެރި ކަނބަލުން، ނަބިއްޔާ މުޙައްމަދު މުސްލިމުންގެ ޒަވުޖާތުގެ ވާނާއި އަހުލުވެރިކަމުގެ އިންޒާރުގައި ކުރެވިގެންދާ) ހިފެހެއްޓުމަށް، އަންނަ ފަރުދުދަތުރުފަތުރު އެއާއި ދުވަހަކުން ބޮޑުވުމަށް ހިއްވަރު ދިނުމަށްޓަކައި އަމާނާތްދޭން ބޭނުންވެއްޖެހެއްޔެވެ؟!

އަހަރެމެންނަށް ފަރުވާއެއް ދީބާރެވެ - އޭ އިލްމުވެރިންނޭވެ!!

އަދި (މިލިޔުމާ ފުދައިން) ބޮޑުބެއްލެވުމާއި ސުލްޠާނުގެ ހަރުފަތަށް ޖެހޭކަން ފާޅުވާ މީހުން ފިޔަވައި އެހެންބަޔަކަށް، اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަ ނުކުރާށޭ ނަމަ، ފަހެ ބޮޑުބިރުއްޔާގެ ހަރުފަތް ނިމުނީ ކޮންދުވަހަކުންހެއްޔެވެ - އޭ އިސްލާމީ

---

[21] سورة الحديد : 25

ޖަމާޢަތްތަކަށް މަގުދައްކާ ބާކީވުންނޯވެ؟ އަދި މުސްލިމަކާ ހަނގުރާމަވެރިޔަކަށް ވުމަށް ފުދުނުން މިންގަނޑަކާ ތަން ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ ނުރުސި އެއަން އެއްވެސް މިންގަނޑެއް ނުވެއްޖެހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ ޖަމާޢަތާއި ބަރިތަކުގެ އަހުލުވެރިން ހަނގުރާމަކުރުމަކަން ކުޅަދާނަވެގެންވާހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ ނުވަނީ ހެއްޔެވެ؟

އަދި الله تعالى ބަސްފުޅީ ކިޔުއްވިއެވެ: "ހަމަކަށަވަރުން الله މުއުމިނުންކުރުން އެބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކާއި މުދަލަށް އޭގެ ބަދަލުގައި ޖަންނަތް ދެއްވައިގެން ގަނެވަޑައިގެންފިއެވެ. އެބައިމީހުން اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރެއެވެ. އަދި ގަތުލުކޮށް ޤަތުލުވެގެންދެއެވެ. މިއީ އެކަލާނގެ މައްޗަށް ތައުރާތާއި އިންޖީލާއި އަދި ޤުރުއާނުގައި ޙައްޤުވެގެންވާ ވަޢުދެކެވެ. އަދި ވަޢުދު ފުއްދެވުމުގައި الله އަށް ވުރެ ވަފާތެރިވެވޮޑިގެންވާނީކާކުހެއްޔެވެ؟ ފަހެ، ތިޔަބައިމީހުން ތިޔަކުރި ވިޔަފާރީގައި ތިޔަ އުފާކުރާށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން މަތިވެރިވެގެންވާ ކާމިޔާބީއަކީ އެއީއެވެ."(22) <u>އަދި މިބަސްކުރުމުގައިވެސް ހަމަ ޖަންނަތަކީ އޭގެ ބަދަލުކަމުގައެވެ؟</u>

އަދި މިސާލަކަށް ވަނީ ކީބައިހެއްޔެވެ... އެ އިސްލާމްވެރިންތޯވެ... ވަނީ الله تعالى ގެ ބަސްފުޅު: ﴿ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ ﴾ "ހަނގުރާމަކުރުން ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށް ފަރުޟުވެގެންވެއެވެ."(23) އަދި ﴿ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ﴾ "ރޯދަހިފުން

---

[22] سورة التوبة : 111

[23] سورة البقرة : 216

ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށް ލިޔެވިގެންވެއެވެ."(24) މިބަސްފުޅާ އާއި ހުރި ތަފާތަކީ ނުވަތަ ފަރަޤާއި ފަރަޤު ކޮބައިހެއްތޯ؟ އަދި ފުރަތަމަ އާޔަތުގައި އޮވާ (كُتِبَ) "ލިޔެވިގެންވެއެވެ" އާއި ދެވަނަ އާޔަތުގައި އޮވާ (كُتِبَ) "ލިޔެވިގެންވެއެވެ" ގެ މާނައަށް ފަރަޤު ކޮބައިހެއްތޯ؟ އަދި كُتِبَ މި ލަފްޒުން ދޭހަކޮށްދޭނީ (އެކަށްކަން) "ފަރުޟުވެގެންވުން" ކަމުގައި ވާނަމަ، ދެންފަހު އެއިން އެ ދޭހަކޮށްދޭނީ ރޯދަހިފުމަކީ އެއްފަދައިން ހަނގުރާމަ ކުރުމަކީވެސް މުސްލިމުންތަކުންގެ މައްޗަށް ފަރުޟުވެގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައި ނޫންހެއްޔެވެ؟ އެހެނަސް ރޯދަ ހިފުމުގެ ވާޖިބު ބާރުތަކީ ޖަމާޢަތުން ކަމުގައިވާނަމަ، ދެންފަހު ހަނގުރާމަކުރުމުގެ ވާޖިބު ބާރުތަކީ ފަރަޤު ކޮބައިހެއްތޯ؟

އަހަރުމެންނަށް ފަތުވާއެއް ބޭނުން - އާ އިޖުތިހާދުގެ ބައިގަނޑެވެ!

އެހެންކަމުން އާ މުސްލިމުންނޭވެ! އަދިފަހެ ތިޔަބައިމީހުން ހަނގުރާމަކުރުމުން އުފެދިގެންދިޔަ ކޮން ބައްޖަވެރި (އަދި ކޮންދަރިފުޅެއް) ގެ މައްޗަށްހެއްޔެވެ؟

އަދި – އާ އިސްލާމީ ޖަމާޢަތްތަކާއި ސުލްޙީ ބައިގަނޑުތަކާއެވެ! ފަހެ ދަޢުވަތު ޙަރަކާތުގައި ހަނގުރާނީ ނުވަތަ ޖަމްޢިއްޔާ އާއި އާގެ މަސްލަހަތަށް ޖަމާޢަތް ބޭނުން (ތިޔަދަރިން) ޖިހާދުން އުފެދިގެންދަނީ ކިހިނެއްހެއްޔެވެ؟

---

[24] سورة البقرة : 183

ތިޔަބޭފުޅުން ހަނގުރާމަކުރުމުން އުޒުރުވެރި ތިވަނީ (ތި)ޤަވާޢިދު "ދަރުކާލަތި"
ކުރުމަށްކަމަށް ނަމަ، ފަހެ ތިޤަވާޢިދުގެ ފަހުގެ ދަރަޖަ އަށް ފަހެ
ކަބަޔިތަވަނީތޯ؟! [އެއީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލަތާ، اللهއަށް ހާޒިރުވެ
މަޖުބޫރުވެގެންނުވާނެތޯ؟ ނޫނީ ދުނިޔޭގެ އެދުންތަކާއިގެ މަތިވެރި اللهގެ މަގުމަތި
އެއްވެސް ފުރުޞަތުއް ނުވަތަ ތަކުލީފެއް އުފުލުން ނުވާ ފުރިހަމަގަދަކުރުގެ
ގަޑިބަޔެއްނުވާނެތޯ؟]

ފަހެ ތިޔަބޭފުޅުންނަށް ބަލާއިރު، ތިޔަބޭފުޅުން ތިވަނީ (اللهގެ މަގުގައި)
ހަނގުރާމަކުރުމުން އެކަހެރިވެގެންފައެވެ. އަދި މިއެކަހެރިވުމުގެ ސަބަބުން
اللهއަށް ނުކިޔަމަންތެރިވެފައެވެ. އަދި ނިކަމެތިވުމުގެ ސަބަބުން اللهގެ ދީނަށް
ނަސްރުދީނުމަށް ނުކުޅެދިފައެވެ. (މިފަދަ ޙަލްއިއްތިޙާދެއް މަންފާއެއްވާނެތޯ؟
ނޫނީ މިއީ އަންގަވައި ދަރުކާވާއިވާ މަގަކެއްތޯ؟)

އެހެންނަމަ ކުންނެއްނުވާނެތޯ! ނަސްރާއި ކާމިޔާބީގެ މަގަކީ، އަދި ދީނީ ޖިހާދާއި
ފަހެ ދަރަޖަ ޤާއިމު ޖިސްމާނީ ޤުއްވަތުގެ ކުރުމަށް ނުވާނެމަގަކީ: ހަނގުރާމައިގެ މަގުކަން
އަހަރެމެންނަށް ހުދުގަނޑަށްދަންނަވައިދެނީ ހުދު الله تعالى އެވެ! އެއީވެސް
ބަސްފުޅު ކުރައްވައިގެން: ﴿ قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ
وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴾ "އެއުރެންނާއި ހަނގުރާމަކުރާށެވެ. އެއީ
ތިޔަބައިމީހުންގެ އަތްތަކުން އެއުރެންނަށް الله ޢަޛާބުދެއްވުމަށެވެ. އަދި އެއުރެން
ނިކަމެތިކުރެއްވުމަށެވެ. އަދި އެއުރެންގެ މައްޗަށް (الله) ތިޔަބައިމީހުންނަށް

ނަޞްރުދެއްވާނެއެވެ. އަދި މުއުމިނުންގެ ތެރެއިންބައެއްގެ ހިތްތައް ޝިފާދެއްވާނެއެވެ.“[25]

އެހެންކަމުން ތިޤާތުންގެ ޟަމާނާއްޔާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު الله تعالى ގެ އަމުރުގެ މައްޗަށް އިސްވެ ކިޔަމަންވުމާ ވަފާތެރިކަންދެއްކުމެއްތޯ؟[26]

ދެން (އަދި ޙިފްޡުކުރާ) ދަރުމަވަންތަ ބަލާއިރު، އެއީ ކަލާ الله تعالى ގެ ދަރުމަވެތިވެ. އަދި އެއިލާހުވަނީ ... ... ކަލާމުގައި ވިދާޅުވެފައެވެ: ﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾ ”ހަމަކަށަވަރުން ތިމަން (الله)؛ ތިމަން (الله) އީ ދިކުރު ބާވައިލެއްވީ އިލާހެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުންވެސް ތިމަން (الله) އެ ... ...“[27]

އަދި ތިޤާތުންގެ މައްޗަށްވުރެ اللهގެ ރަޙްމަތް ސަލާމަތްވުމަށްޓަކައި ދަރުމަވެތި އަދި ދީނާއި ގެ މަގުން ހިނގުމުގެ: ﴿ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ﴾ ”އަދި ތިޔަބައިމީހުން (އިސްލާމްދީނާއި الله އަށް ކިޔަމަންތެރިވުމުން)

---

[25] سورة التوبة : 14

[26] އެބަހީ: ޟަމާނާއްޔާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު الله އަށް ... ... ކިޔަމަންވުމާ ... ... ވީއްލެވޭތޯ؟ ... ... "ޟަމާނާއްޔާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު" ... .

[27] سورة الحجر : 11

ފަސްއެނބުރިއްޖެނަމަ، އެއިލާހު ތިޔަބައިމީހުންގެ ބަދަލުގައި އެހެންބަޔަކު ގެންނަވާނެތެވެ. އަދި އެބައިމީހުން ތިޔަބައިމީހުން ފަދައިންނެއް ނުވާނެތެވެ."[28]

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾ "އޭ އީމާންވެއްޖެ މުސްލިމުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން އެމީހެއްގެ ދީނުން (އެބަހީ: އިސްލާމް ދީނުން) ފުރަގަސް ދީ މުރުތައްދުވެއްޖެ މީހާ (ދަންނާށެވެ!). ފަހެ އެބަދަލަކަށް الله ހޯއްދަވާދެއްވާނެ އަދި އެބަޔަކީ އެއިލާހަށް ލޯބިވާ ބަޔަށް الله ގެންނަވާނެތެވެ. (އެބައިމީހުންނީ) މުއުމިނުންގެ މައްޗަށް މަޑުމޮޅި، އަދި ކާފިރުންގެ މައްޗަށް ހަރުކަށި ބައެކެވެ. اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރާ ބައެކެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަށް ދުވަހަކުވެސް މަލާމާތްކުރާ މީހުންގެ މަލާމާތަކަށް ބިރެއްނުގަންނާނެތެވެ."[29] [އެހެންނޫންނަމަ، އަނެއްކާ މިބާޣީކުރުންގެ ހިލާފަށް ތެރިކަން އެއިލާހުގެ ހިލާފަތަށްބަދަލުކުރުމަށް މަޝްވަރާކުރެއްވީތޯ؟! نعوذ بالله من ذلك! އަދި ތަރުވަތުގެ އުޞޫލާއި އެރަށްކަރުތިރިކުރުގެ ޖަމާޢާ އެއިލާހަކަށްވުރެ މިބާކަފިރުންނަށް މާބަތް ފަހުމްވެސްނުވީތޯ؟! نعوذ بالله من ذلك!]

އެހެންކަމުން މިބާކަފުރުން ހުރުމަތްތެރިކަމާއި ފަށަޅައިންތުވުން ނޫނީ ރައްކާތެރިވުމާއި އަދި ފަރާތުގެ ހައްޤަކާއި ބެހޭގޮތުން ނަމަ، ނޫނީ ފުރަތަމަ އިމާނީ ތަރުބިއްޔަތު ނުވާނެކަމުން ވާނަމަ، ނޫނީ ދަރުވަތުގެ އާދެ މަސްލަހަތު

28 سورة محمد : 38

29 سورة المائدة : 54

ރައްކާތެރިކޮށްދެއްވުމަށް... ނޫނީ އެހީތެރިންނާއި ތަކެއްޗާއި ހަތިޔާރު ފޮނުއްވުންކަމަށް ވާނަމަ، ނޫނީ އަޅުންގެ މައްޗަށް ފުރިހަމަ އިތުބާރު ނެތުމާ [ނުވަތަ މުނާފިގުން ޝައްކުގައި ބާރުއަޅުއްވާ އުޅުއްވުމަކަށް، ފަހެ ދަންނާށެވެ!] الله އެކަލާނގެ މަދަދަކީ ހަނދާނުކުރަމުންދެމުން އުފުލާ ދެއްވާފައިވާ ހަމައެކަނި ކަރަމު އަދި ކަން އަދި (ބުރަވެގެންވާ) ބައްޔެއްގެ މަތީގައިވާ މިހެންޏެކަށްވެއެވެ. [އަދިޔާއެއްހައްދެވެ؟ އިހުސާނުވެވުން އުފުރުމަކަށް ދުރުއާނުގެ ނަގައިބުވުން ބާރުލެވިފައިވާ އުފުރުމަކެވެ.[30]]

[30] ފަހެ ބަދުރާއި ހަމީދާރުއި މަލްދީން ނުޖެހޭކަމަށް ދަލުވާކުރާނަމަ، "الأنفال ސޫރަތުގެ 60 ވަނަ އާޔަތުން" އާ ހެދުމަކަށް އަމުރުވެވިފައިވާ "ބާރު" ގެ މާނައަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ އެއީ ފަރުސަވާރުވެރިކަމާއި، މަތީރިޔާއި ދަރުސްޓޮކާއި (ކުޑަކުރު ހުޅަނގުގެ ނިޝާނުއްގެ މައްޗަށް) ސިޔާސީ ނުފޫޒު ހެދުމުގެ ބާރުހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ ފަހެ އެއީ ބޮޑާއި މިސައިލާއި ބަޔޮލޮޖިކަލްއާއި އަދި މިޔޫނިފޯމް މަފާތުވަނުޓަރުގެ އަސްކަރީ ހަތިޔާރު ތަކުގެ އިތުރުން، އަސްކަރީ އުކުޅުތަކާއި މަލްޓިނޭޝަނަލްކަން ބާރުހުރިހެއްޔެވެ؟ އަދި މިއާދަމާއި ބޭރުގެއިން އިހުގެ ސަރަޙައްދާއި އިލްމުވެރިން ވިތްދެވިފައިވާ މިހެންނެއް ނޫންހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ އެހެން އެއްޗެއްހެއްޔެވެ؟

އަދި ފަހިޖެވި ބިރުގަތުމަކީ އުފުރާއްސަވަ ފަހެ التوبة ސޫރަތުގެ 13 ވަނަ އާޔަތާއި އަދި آل عمران ސޫރަތުގެ 175 ވަނަ އާޔަތާއި އަދި الفجر ސޫރަތުގެ 25-26 ވަނަ އާޔަތުގައި ނަޒަރު ހުރުކަމި ބަސް އިއްވިފައި މިވަނީ ފަހެ ކޮންބިރުކަންބަވައެވެ؟ އަދި އެހެންނޫނަސް الله تعالى ގެ މިބަސްވަރީގެ ޙާސިލުކުރާގައި ޖިހާދުން އެކަށީވުމަކުމަށް އެއްވެސް ބުރުގައި ވާހަކަފުޅު: ﴿ انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ﴾ "ލުއި ވިޔަސް ނުވަތަ ބުރަވިޔަސް (اللهގެ މަގުގައި) ކުރިޔަށް ހިނގާށެވެ. އަދި

اللهގެ މަގުގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ މުދަލުންނާއި ނަފްސުތަކުން ޖިހާދުކުރާނެތޯ.”؟
އެހެންނޫނަމަ އަހަރެމެންގެ އަތުގައި މިވާ ދިވެހި ތަރުޖަމާގައި، މިއާޔަތުގެ ތަފްސީރުގައި: “އެބަހީ، ހަދުވިކަމާއި، ބަހަނާދިކަމާއި، ހުރަހައި ހާޖެއްގައިވެ، ނުކުމެން ވާޖިބުވޭ” މިހެން ދަތުރުފުރާ ހިނދު، މިބުނާ “ނުކުމެވަޔ” ތަރުޖަމާކަމާއި އެއްވެސްތަކެއް ނުކުތުމުގެ ވާހަކަކަށެއްތޯ؟ ނޫނީ اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރުމަށް ނުކުތުމުގެ ވާހަކަކަށެއްތޯ؟

އަހަރެމެންނަށް މަގުދައްކައި ދީފާނުތޯ - ހުރި އާ މިތަނ ޖަވާބުއާއިގެ އިލްމުވެރިންނޯ!

އަދި الله تعالى ގެ މިބަސްފުޅުގެ މާނައަކީ ހުރި ކަމަށްވަނީއެވެ: ﴿ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ * إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴾ “الله އަށާއި، އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވާ މީހުން، އެބައިމީހުންގެ މުދާތަކާއި ނަފްސުތަކުން ޖިހާދު ކުރުމުން އެއްކިބާވުމަށްޓަކައި ތިބާ އަރިހުން އިޛުނައަކަށް ނުއެދޭނެއެވެ. الله ވީ، (އެއިލާހަށް) ބިރުވެތިވާމީހުން މޮޅަށް ދެނެވޮޑިގެންވާ އިލާހެވެ. (ހަނގުރާމައަށް ނުނިކުތުމަށް) ތިބާ އަރިހުން އިޛުނައަކަށް އެދޭނީ ކަލޭގެ، الله އާއި އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާން ނުވާ މީހުންނެވެ. އަދި އެބައިމީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ޝައްކު ހިނގާ މީހުންނެވެ. ފަހެ، އެބައިމީހުންގެ ޝައްކުތަކުގެ ތެރޭގައި އެބައިމީހުން ދެގޮތަކަށް ކަރިކަރި ވަނީއެވެ.” މިގެ ގާނޫނީ ޖަހާބުން އެކަހަރީފެވެތަމުން ތަފްސީރުކޮށްދީފައިވާ ބަހަނާތައް އުޛުރުތަކެއްކަމަށް މުނާފިޤުންގެ ސިފައެއްކަމަށް ހެއްދެވީތޯ؟ ނޫނީ ހުރި އެފަދަ މީހުންނީ މުނާފިޤުންކަމަށް ހެއްދެވީތޯ؟ އަދި މިއާޔަތުގައި “الله ވީ، (އެއިލާހަށް) ބިރުވެތިވާމީހުން މޮޅަށް ދެނެވޮޑިގެންވާ އިލާހެވެ.” މިހެން ބަސްފުޅު ފުދުގެ ހިކުމަތަކީ ހުރި ކަބަޔަކަށްތޯ؟ އަދިހުރި ބިރުވެތިވާމީހުންވެސް ޖިހާދުކުރުމުގެ ޒޫޒެއްގެ ދަރީ الله އަށް ބިރުވެތިވެ ކަރުނަ އެއްސަވާއިރުވެސް

އެހެންކަމުން ތިބާކަލުން ދެރިވެއްވަނީ ފަހެ ކިހިނަކުން ހެއްދުވި — އެ މުސްލިމުންނަށް ގަދަރުއްކަވަން ތިއްބެވި ބާކަލުންނާވެ! އަދި އެބައިމީހުންގެ އިލްމުވެރިންނާވެ!

އަދި ސުވާލުތަކެއް – އެ ފިޔަވަ އިލްމުވެރިންގެ ބައިގަނޑެވެ:

ފަހެ ސަލީބީ ތަޙާލުފު ނެޓޯ ފަޤީރަކަށް ހަނގުރާމަކުރުމުން އިދުރުވެވިގެންނުވަނީކީއްވެތޯ؟ ނޫނީ ހަނގުރާމަކުރުމުން ފަހުރުސެ ބައިނަލަކަން ވާހިނދު ހަނގުރާމަވެރިންނާއި އެކުވެރިކަން އާއްމުގެ މަޢްސަކަރުވެސް ވާޖިބުވެގެންނުވަނީކީއްވެތޯ؟ އަދިފަހެ ހަނގުރާމަދަރަން ތަޢާރުޒުވާއިރު މުއްސަނދިވިޔާ ދ ގައުމަކަށް ފަޤީރުކުރުމާ ފުއްދައިދިނުން ވާޖިބުވެގެންނުވަނީކީއްވެތޯ؟ އަދި ޖިހާދުން ބަރުއް، اللهُ ގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރުމަށްޓަކައި އެ އެދިއްޖެ މީހަކަށް ދުވަސްމަ، އެކަށޭނަކަން ހުރަސްއެޅުމުން މުސްލިމުންގެ މައްސަލަ ހައްދަވެގެންނުވަނީކީއްވެތޯ؟ އަދި މުއްސަނދި މިހެންނަށް ހަމައެކަނި އެބައިމީހުންގެ މުދަލާ ޖިހާދު ދިނުމުން ފުދޭނީކީއްވެތޯ؟ އެބައިމީހުން، ހުދު އެބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކުން اللهُ ގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަ ނުކުރާ ހިނދަކު، އަދި މަތީގައި ބޮޑުވުންތަކަ (ސަވާބު) ޢުދުރެއް އެބައިމީހުންގެ ފުރުގައި ނުވާހިނދަކު، ފަހެ اللهُ ހުކުމްތަކުގައި އެބައިމީހުންނަށް ޤައުމުތަކުގެ ނިސްބަތް ލިބިގެންނުވާނީކީއްވެތޯ؟

ތިބާކަލުންގެ ފަރާތުން އެފަދަ ސުވާލެއް ފާޅުވުމުގެ ސަބަބަކީ ފަހެ ކޮބައިހެއްޔޯ؟ އެ ފަހެ އިލްމުވެރިންނާވެ... އަހަރެމެންނަށް އެހީއްވެރިވެދޭށެވެ!

ދަރި الله تعالى ގެ މުޤައްދަސްފޮތުގެ މާނައިގައި ވަނީ ކޮބައިހެއްޔެވެ: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ * تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ "އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ! ވޭންދެނިވި ޢަޛާބުން ތިޔަބައިމީހުން ސަލާމަތްވާނޭ ވިޔަފާރިއަކަށް ތިމަން (الله) ތިޔަބައިމީހުންނަށް މަގުދައްކަވައިދެއްވާހެވެ؟ * (އެއީ) ތިޔަބައިމީހުން الله އާއި އެއިލާހުގެ ރަސޫލާއަށް އީމާންވުމެވެ. އަދި اللهގެ މަގުގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ މުދަލުންނާއި ނަފްސުތަކުން ޖިހާދުކުރުމެވެ. އެކަން ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށް ހެޔޮވެގެންވެއެވެ. ތިޔަބައިމީހުންނަށް އެކަން ވީ އެނގޭނަމަވެއެވެ."[31] ފަހެ މިއީން ޖިހާދު ނުކުރާނަމަ ދަރުބާރުބޮޑުންދާކަން — ނޫނީ ދަރުބާރު ބިޑުބޮޑުކަން — ދެކެވޭނީކޮންކަމެއްހެއްޔެވެ؟ އަދި އެދަރުބާރުން މިންޖުވުން ވަނީ ޖިހާދުނުކުރާކަމެއްވެސް ދެކެވޭނީކޮންކަމެއްހެއްޔެވެ؟

އަދި އަހަރުމެންގެ މުޖުތަމަޢުގައި، ހަލާކުގެ ބަލާއިން ހަރުފަތައިވާ މީހުން ފިތަވައި އެހެން މީހުންނަށް ހަލާކު ނުގެންގުޅޭނެ ނަމަ، ދެންފަހެ މިބަލާއިން ސަލާމަތް ހިނގާބަލާކުރުން ފަރުސަކަތްވާހިނދު ވާޖިބުވެގެންވާ ކަމެއްނޫންހެއްޔެވެ؟

---

31 سورة الصف : 10، 11

﴿ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴾ "ކުށްވެރިވުމުގެ މަގު އޮތްކަން ކަށަވަރީ މުއްސަނދިން ކަމުގައިވާހިނދުވެސް، ތިބާ އަރިހުން (ހަނގުރާމައިން އެކަހެރިވުމަށް) އިޛުނަހޯދާމީހުންނަށެވެ. އެބައިމީހުންވަނީ (ހަނގުރާމައަށް ނުގޮސް) ފަހަތުގައި އިނދެތިބި މީހުން (އެބަހީ: އަންހެނުން) ނާއި އެކު ތިބުމަށް ރުހިފައެވެ. އަދި الله ވަނީ އެއުރެންގެ ހިތްތަކުގައި ސިއްކަޖައްސަވާފައެވެ. އެހެންކަމުން އެބައިމީހުންނަކަށް ނުވިސްނެއެވެ."(32) ދެންފަހެ ފަހަތުގައި މަޖުބޫރު އަދި އިނދޭ މިބަޔަކު މި ހުރުން މުއްސަނދި މީހުން، (އެބަހީ: ސަރުކާރުގެ ފައިސާ ކެއިންބުއިމާ ހަނގުރާމައަށް އެރުވިޔަސް ޝުއޫރުން)، ފަހެ އެއުރެން ހަނގުރާމައަށް ދިއުމުން ފަސްޖެހުމަށްފަހު، ފުރުސަތުދިނުމަށް (އެބަހީ: ޖިހާދާއި ދުރުވާން "މޮޅުވި" ވާހަކަ ނުދެއްކިނަމަ)، ނުވަތަ އިސްލާމީ ބަރުދަށްކަމަށް "ކަންނުދެއްކިނަމަ" ނުވަތަ ފަރުވާބަދަލުކަމަށް "ވަގުތުގަން" ނުދެނެނަމަ (އެބަހީ: ޔަޤީންވާ މަރާ ސުވާލުކޮށް އޮތީ اللّٰهގެ ފޮނުވަމުގައި އެބައިމީހުންނަށް "ނުވިސްނޭ" ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އިސްލާމު ކަމަށް ދުއްޔަގޭން އުޅޭ ނުދެނެނަމަ)، ނުވަތަ އިސްލާމް ނުލާ ބާކީ މުޖުތަމަޢުގެ ކުރިމަތީގައި ހުރަސްއަޅާ އެއްވެސް — އިބްލީސްގެ ދަރިފަސްކޮޅާއި އެކު (ޖިނީ ޝައިޠާނީ މަޖުއްލަތަކަން) މިބައިމީހުން ނަގައިނަމަ — ފަހެ މިބައިމީހުންގެ މައްޗަށް (ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގައި) އެގޮތް މާ ހުރިގޮތްތަކެއް ނުވާހުށީތޯ؟

---

32 سورة التوبة : 93

އާދަމީން ޞަވީރުކޮށް ބަޔާންވާފަދައިން އެބައިމީހުންނަކީ (ހަމަ ހަށިގަނޑުގައިވެސް) ނަޖިސްއެވެ. އެހެންކަމުން އެބައިމީހުންގެ ބަސްތަކަށް މުއުމިނުން ތިބެންޖެހޭނީ ދުރުހެލިވެގެންނެވެ. އެއީ އެފަދަ މީހުންނީ “ބޮޑުން”ގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ ބައެއްކަމުގައި ވުމަށްޓަކައެވެ.

އަދި މިބަޔާންވާ މުނާފިޤުންނަށް ފަދަ ކޮށްބަޔާންކުރައްވައެވެ: ﴿سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ﴾

“ތިޔަބައިމީހުން އެބައިމީހުންނާއި ހަމައަށް (ހަނގުރާމައިން) އެނބުރި އަންނަހިނދު، އެބައިމީހުން ތިޔަބައިމީހުންނަށްޓަކައި الله ގަންދީ (ޙޮލްފް) ހުވާކޮށް ހަދާނެއެވެ. އެހެންކަމުން އެބައިމީހުންގެ ދުރުން ދުރުހެލިވާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެބައިމީހުން ނުޠާހިރު (އެބަހީ: ނަޖިސް) ވެގެންވެއެވެ. އަދި އެބައިމީހުންގެ ނިމުމަކީ ނަރަކައެވެ...”[33]

ފަހެ ދުނިޔޭގެ ބަޔާނުގައި ކޮބާތޯ، ނިކަމެތިކަމުގެ ތަޤްދީރުގައި (ބަދުނިޔަތްތަކުގެން)، اللهގެ ދީނަށް އެހީތެރިވެން އެއްޑާޅާފައި އެވަހި، ޖިހާދުން އެކަހެރިވެގެންތިބިވާ މީހުން ތިބީވައި އެހެންތުން ކޮންބައެއްކަމަށްތޯ؟ އެއީ އެބަހީގައި ބަޔާންވީން الله ﴿إنهم رجس﴾ “އެބައިމީހުން ނުޠާހިރު ވެގެންވާއެވެ” ބަސްވަރިކުރައްވާފައިވާ މީހުންނެވެ. އެބައިމީހުންނީ ދިރިތިބި މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިނގާފައިވާ ހަނިބަޔާއްގަދަ ބަލާއެވެ. އަދި ﴿وماواهم جهنم وساءت مصيرا﴾

33 سورة التوبة : 95

”އެބައިމީހުންގެ ނިމުމަކީ ނަރަކައެވެ – އެއީ އެބައިމީހުން ކޮށް އުޅުނުކަންތައްތަކުގެ ޖަޒާއެއްގެގޮތުންނެވެ.“ އެހެނީ އެބައިމީހުންވީކަން ކަށަވަރު ތަދުވެރިކަމާއި ދުނިޔޭގެ ނިކަމެތިކަމަށް ރުހިގެންނެވެ.

އަދި ތިޔަ ފަނަރަ އަހަރުފުރައިވާ ޒުވާނުން رسول الله صلى الله عليه وسلم ގެ އަރިހުގައި ހަނގުރާމައަށް ނިކުމެވަން ޤަބޫލުކުރެއްވި ހިނދު، ދެންފަހު ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ޤަބޫލުނުކުރައްވަން ހަނގުރާމާގައި ބައިވެރިވުމުން އުޒުރުވެރިކުރެއްވީ ކޮން އުމުރެއްގައި ބާވައެވެ؟ އެއީ ތިޔަ ހަނގުރާމަކުރުން ހުދު ދަރަޖައިގައި (އެބަހީ: ކަނޑުގައި) ކަމަށްވީހިނދު، އަދި ހަނގުރާމައިގެ އެންމެ ބޮޑަ އަދި އުދަގޫ ކުރިމަތިލުމުގެ މިއީކަންތައްތަކެއް އެނގޭ ޒާތުގައެވެ. ތިޔަ އެ ނަބިއްޔާ – އުމުރުން 40 އަހަރުފުރައިވާ މީހުން – ހަނގުރާމަކުރުމުން އުޒުރުވެރިކުރެއްވިހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ 50 ނޫނީ 60 70 އަހަރުވުމުން ދެން އުޒުރުވެރިކުރެއްވިހެއްޔެވެ؟ އަދި ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ކުރެއްވި އެންމެ ތިޔަ ހަނގުރާމާގައި ބައިވެރިވެ ވަޑައިގެންނެވި އިރު އުމުރުފުރުން ކިހާވަރަކަށްހެއްޔެވެ؟ ތިޔަ އެހިނދު ނަބިއްޔާގެ އުމުރުފުރުން 60 އަހަރަށްވުރެ މަތިވެފައި ނުވޭހެއްޔެވެ؟ އަދި ހުނައިން ހަނގުރާމާގައި ޚުދުވެސް ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم މިހެން ގެންވިދާޅުވިއިރު ތިޔަ އުމުރުފުރުން ކިހާވަރަކަށްތޯއެވެ؟

أنا النبي لا كذب   أنا ابن عبدالمطلب

الله މި نَبِيّ އަށް ސަލަވާތް ދެއްވާނދޭވެ... يا سيدي . . . يا رسول الله . . .

(ޢަލާބަޔަން) މަޖުދުއްކުރުމުގައި ހުންނަވި ފާއިދާ އަދިހުން ސުވާލުކުރަމުވ:

ފަހު ޖިހާދު (اللهގެ މަގުގައި) ހަނގުރާމަކުރުމުން އުޅުރުވޭތި ވަނީ ފަހު ކޮން ތަރިކެއްގެ މައްސަލަހުރެއްތޯ؟ އަދި رسول الله صلى الله عليه وسلم ގެ ފަރުމާނާއި އަދި މުސްލިމުންނާއި ހަނގުރާމަކުރެއްވި ހިނދު ނިޔާވުމުންޑައް ފަހު ޖިހާ ދިޔަހަނގަވާނީ ޔޭއްވެޖެއްތޯ؟ އަދި الله ވަޙީކުރެއްވިއްވ: ﴿ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴾ **”ހަމަކަށަވަރުން الله އާއި އާޚިރަތްދުވަހަށް އުއްމީދުކުރާ، އަދި الله މަތިން ގިނަގިނައިން ދިކުރުކުރާ މީހުންނަށް: رسول الله އަދިހުގައި ރިވެތިވެގެންވާ ނަމޫނާއެއްވެއެވެ.“**(34)

ފަހު (ޖިހާދުގެ މަޖުލިސްކުރުމުގެ) މާނަވީ، އަހަރެމެންގެ ތަރައްޤީ މިހާރު؛ ބޮޑުގައި ފަހުގެ އޮޅައި، އަދި ތަނބަލި ދުވަސްތައް، އަދި ތަޢުލީމު ބާޒާރުކަތްތައް އަދި ދިނީ ފިޔަވަ އުޅަނދުތައް، ދެންފަހު ”އިލްމު ޙައްޖާޖީރުކުރުމާއި މިސްކީނުކުރުންނަށް ދީން އުނގަނޑައިދިނުމުގެ“ ނަމުގައި (اللهގެ މަގުގައި) ހަނގުރާމަކުރުމުން އުޅުރުވުމަ ވަގުތާކަށްތޯ؟ ނުވަތަ ފަހު އުފަދ މިހާރުގެ މައްސަލަ ވަނީ އިލްމުވެރިންނާއި، ފިޔަވަރިންނާއި އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ވެރިން رسول الله صلى

[34] سورة الأحزاب : 21

ﷲ عليه وسلم ދިފާޢުގެގޮތުގައި ބަލިއި؛ ހަނގުރާމައިގެ ކުރީސަފުގައި ޖިސްމަކުންގެ ތޫރު ހިއްވަރުދެއްވާކަށް އަދި މުއުމިނުންނަށް އެއަންނަކަށް ފުރިއްރުވުންދަކި ދެމިހުރެވުނު ނޫންހެއްޔެވެ؟

އަދި ޤިޔާމަތް ދުވަހުން؛ މިބާ ކާފިރުންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމުން ފަސްޖެހިފިލައިދިޔަކަމަށްބަލައި، އަދި އަނިޔާވެރިންނާއި ދެކޮޅުވުމުގެ ސަބަބުން – ސުވާލުވީރިނދު – ތަކަ އިހިނދު މިބާ ﷲ تعالى އާއި ބައްދަލުކުރައްވާނީ ކޮންގޮތަކަ ދޫނަކާއި އުޅޭނެހެއްޔެވެ؟ ނުވަތަ رسول الله صلى الله عليه وسلم އާއި ބައްދަލުކުރައްވާނީ ތަކަ ކޮންގޮތަކަ ދޫނަކާއި އުޅޭނެހެއްޔެވެ؟ މިބާ ދަންނަވާލީ "މިމަންޒިލުގެ ނިކަމެތިވެވުނީ" ނުވަތަ "މިމަންޒިލަށް އެއްވެސް ނަފްސެއްދޫނުކޮށް ފަރާތެއް ނުލިބުނު" ހެއްޔެވެ؟

އެހެންކަމުގާނަމަ އަހަރުމެން މިބާރަށް މިހާރު މިގޮތަށްހިނގާފައެވެ: ﷲ ގެ ބަރަކާތާއި ހަނގުރާމަކުރުމުގެ އަހަރުމެންނާއި އެއްބައިވެރިވެވެ. އަދި ﷲ ގެ ހަޤީޤީ މުއުމިނުންގެ ބައިގަނޑުތަކާ ބައިވަރިވާ އަހަރުމެންނެވެ! (އެބަހީ: މުޖާހިދުންނެވެ.) އެހެންކަމުން މިބާގެ ނަފްސަކަން އިޚްލާޞްތެރިކަމުގެ ދި ނުވައްދަނެވެ! އެހެންއްކަމަކު، މިބާއާއި ނަފްސާއި ދެމެދު (އެބަހީ: ނަފްސުގެ ނުބައިކަމުގެ މައްޗަށް) ޖިހާދުކުރުމަށް ހަމައެކަނި ﷲ ގެ ތައުފީޤުކުރައްވާށެވެ.

އަދިވެސް މިބާ الله އާއިއްލާ ވާހަކަދައްކަވައި، އެއިލާގެ ބަދުއްވެސްނަން މިބާގެމައްސަލަ ފުރުކުރުވެސް ބާރުއް ފަދަ ކޮބައިހެއްޔެވެ؟ ފަދަ އެބައިމީހުންނަން މިބާގެ މައްސަލަ ކަނޑައެޅިފައިވާ މަތުގެ ވަގުތު ގެންވޮށްސަހައްޔެވެ؟! (ނޫނީ އެބައިމީހުންނަން މިބާގެމައްސަލަ ލިޔުމިފައިވާ ނިޔަތް ކަނޑާލެވޭނެހައްޔެވެ؟! އަދިވެސް الله ކަނޑައަޅުއްވައި ލިޔުއްވާފައިވާ އެއްޗެއްގެންޏެ މިބާގެ މައްސަލަ އަންނާނެހައްޔެވެ؟!

އަދި اللهގެ އަޒަލީ އެއިލާގެ ޢިލްމުގައިވެސް މިބާ ހުރިނީ ފަދަ ކޮންނ ބާރެއްގައިހެއްޔެވެ: ކާފިރުންނަށް ޢަޛާބުދިނުމާއި އަދި އެއުރެންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމުން ހެއްޔެވެ؟ ނޫނީ މިބާގެ މައްސަލަ އެއުރެން (އެބައި: ނަޞާރާ ކާފިރުން)ގެ ޙުކުމާއި އަދި އެއުރެންގެ މައްސަލަ މިބާ (ގުދުރަތުންބާ) ނިކަމެތިވެގެން ޙުވެހެއްޔެވެ؟

﴿ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴾

"ފަހެ (އެދުވަހުން) ނަރަކައިން ދުރުކުރެވި އަދި ސުވަރުގެއަށް ވައްދަވައިފި މީހަކު، ކާމިޔާބުވެއްޖެކަން ކަށަވަރެވެ. ހެއްލުވުންތެރިކަމުގެ އުފާވެރިކަމުގައި ދުނިޔެ މިދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުން ނުވެއެވެ."[35] އަދި ހަމަކަށަވަރުން ބަޔަކު ގެއްލިގެންދިޔަ މުޅި ނަތީޖާއަކީ ނުވެއެވެ. އަދި އެހި ވަޅު ފާޅުއް ގެއްލުމެއްވެއެވެ. އަދިހާއްޔެއްހެއްޔެވެ؟ މުޅި ދުނިޔެ އެހިއްސާލުން ގެއްލުމެއްވެސް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމަކު، ބަޔަކު ގެއްލިގެންދިޔަ ޤިޔާމަތުގެ ދުވަހު މިބާގެ

[35] سورة آل عمران : 185

ނަފްސާއި އަދި ޢާއިލާގެ އަހުލުވެރިންވެސް ގެއްލުވުނެވެ: ﴿ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ * لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴾ """ވިދާޅުވެއެވެ: ހަމަކަށަވަރުން ގެއްލުންވީ ބަޔަކީ ޤިޔާމަތްދުވަހުގައި އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ނަފްސުތަކާއި އެމީހުންގެ އަހުލުވެރިން ނަގައިލި މީހުންނެވެ." ދަންނާށެވެ! އެއީ ބާރުގަދަ ގެއްލުމެވެ. ފަހު ނަރަކާގައި އެބައިމީހުންނަށް އަލިފާނުގެ ނިވާތަކެއްވެއެވެ. އެއީ އެބައިމީހުންގެ މަތިންނާއި އަދި އެބައިމީހުންގެ ތިރިން (ފަސް) ވެސް (އަލިފާނުގެ) ނިވާތަކެވެ. މިއީ ﷲ ތަޢާލާގެ އަޅުތަކުން ބިރުގަންނަވައެވެ. "އޭ ތިމަން އިލާހުގެ އަޅުތަކުންނޭވެ! އެހެންކަމުން ތިމަން އިލާހަށް ތިޔަބައިމީހުން ބިރުވެތިވާށެވެ."""(36)

ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށް އަހަރެން އެންމެ ބިރުގަންނަކަން:

އެއީ ﷲ ގެ އަޅުތަކުން، ﷲ ގެ ޙަޟްރަތުންނާއި ދުރުކޮށް ހުރިހާ ވާހަކަ، ތިޔަބައިމީހުން ހުރިހާގައި ބައިވެރިވެއްޖެނަމަ ހަމައެކަނި ކުޑަބާވަތްތަކެއް ވެއެވެ. އަދި އެހެންކަމުން، މިގޮ ނަތީޖާގަޔާ ތިޔަބައިމީހުން ތިޔަބައިމީހުންގެ ގޮތުގެ ތަރުހީބު ވަނީ ﷲ ގެ ބަދުއްދުޢާއިން އެކަށީގެން ތިޔަބައިމީހުން ނަފްސުގެތެވެ. އަދި އެހެންކަމަށް ތިޔަބައިމީހުން ވެއްދުންވަނީ ނަރަކައިގެ އަލިފާނެވެ. އަދި އެއާއިއެކު ގަދަފަދަވަނަ ރަހުމާގެ ކަލާމެވެ: އެހެނީ

36 سورة الزمر : 15, 16

އެއިލާހުގެ ބަދުއްވުންނާއި ހަނގުރާމަކުރަން އެއިލާހު ތިޔަބައިމީހުންނަށް ޢަހުދުކަށްވާފައިވާ ހިނދު، އެއަށް އިންޒާރުކުރީމެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން، ތިޔަބައިމީހުންގެ މުޖާހިދު އަޅުންނަށް الله ބަދުއްވުންގެ އަސްހަބުގެ ވައްކަން ޤަބޫލުކުރެއްވުމަށް ދޫކޮށްލީމެވެ. އަދި އެހެނަސް ތިޔަބައިމީހުން ތިބީ އިރީދެއެވެ.

އަދި الله سبحانه ވަނީ ތިޔަބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކާއި ރޫޙާ، އޭގެބަދަލުގައި ޖަންނަތްދެއްވައި ގަސްދައްވާފައިވެއެވެ. އަދި މި ވިޔަފާރިގައިވާ ޝަރުޢީ ތިޔަބައިމީހުން އެއިލާހުގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރުމެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ޤަބޫލުކޮށް އަދި ޤަބޫލުކުރެއްވުމެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން އެއްވެސް ގޮތަކަށް ދޫކޮށް ހުރި އަދި ބަލަޔެއްގަތުމުން ކަމެއްކުރުމަށްޓަކައި އަމާން ނުދިނުމެވެ.

އަދި ތިޔަބައިމީހުންނަކީ (ހަމަހަޤީޤަތުގައިވެސް) الله ބުނުއްވާފައިވާ ބަޔަކީ މީހުން ކުރުގައިވިޔަނަމަ، ފަހެ އެފަދަ ހިނދުގައިވެސް މުޖާހިދީންނަށް (ހަނގުރާމަވެރިންނަށް) ތިޔަބައިމީހުންގެ ހިތްތައް މަޖުބޫރުކުރުމުންނާއި، ހިތްވަރު ދިނުމުންނާއި، ދުރާލާން ދިނުމުންނާއި އަދި މުދަލުވެރިއެއްކަމަކަށް ނަމަ، މުދާހަލާކުކުރުމުން އެހީތެރިވުން ވާޖިބުވެގެންވެއެވެ. އެއީ (ކޮންމެކަމެއް ދުނިޔޭގެން އޮތް ކުއްޖާއެއްގަތުމުން މިޖަމާޢަތުގެ މުސްލިމުންނަށް) މިސްކީނުން ޖިހާދުން ހުރަސް އެޅުމަށް މަސައްކަތްކުރުމާއި ހިފާޒަތެވެ.

އަދި ހަނގުރާމަވެރި، އެހެނަސް ތިޔަބައިމީހުން އެއަށް – ހަތިޔާރުންވެސް ނޫނީ ބަދަލީގާތޮންވެސް – ތައްޔާރުވެގެން ނުވާނަމަ، ދެންފަހު الله ހަސްދުކަމުގައި ތިޔަބައިމީހުން ބުރުދުވެގެންވާނޭހެއްޔެވެ؟ [އަދި އެދުވަސް މިއަދު ޖެހިއްޖެއެވެ!

އަދި ދުނިޔޭގެ އެންމެ ހަނގުރާމައިގެ ކޮއްޕި އުފެއްދުމެއްވެއެވެ. އަދި ހުދު
ތިޔަބައިމީހުންގެ ގުދުރަތިވެސް ގެއްލެވެ] ވަނީ ތިޔަބައިމީހުން اللهގެ ބަސް
ނިކަމެތިވެއްޖެއެވެ: ﴿ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ ﴾
”އެބައިމީހުންނާއި ދެކޮޅަށް ތިޔަބައިމީހުންނަށް ކުޅަދާނަވާހާ ބާރެއް، ތިޔަބައިމީހުން ތައްޔާރުކުރާށެވެ. އަދި ހަނގުރާމައިގެ އަސްތައްވެސް ބަނދެ ތައްޔާރުކުރާށެވެ.“(37) އެހެންކަމުން ތިޔަބައިމީހުން އުދުހުވެރިވެތިބެނީތޯ؟ ނުވަތަ الله ހަނގުރާމައިގައި އުދުހުވެރިވަނީތޯއެވެ؟ އެހެންނޫނީ މިއާދަމުން ތިޔަބައިމީހުން އިސްތިސްލާމުވެގެންވަނީ ކޮބާތޯ؟ ނުވަތަ މިއާދައިގައި ތިޔަބައިމީހުންނަށް ދުޝްމަނުންނަށް ކުރިމަތިލާނީ ކޮބާތޯ؟ އަދި ފަހަރެއްގައި މިއާދަ ތިޔަބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކުގައި ތިޔަބައިމީހުން ކިޔަމަންތެރިވެއްޖެއެވެ. އަދި ފަހަރެއްގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ޖިހާދުވެސް އިޚްލާސްތެރިކަމުން ކުރިއަރައިން ޖެހިލުންވެއްޖެއެވެ. އެހެންނަމަ މިއާދަމުގައި އަމަލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ފަރާތަކީ ހަމަ ތިޔަބައިމީހުންކަން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ނޭނގުނީއެވެ.

އަދި اللهގެ މިބަސްފުޅުގެ މާނައަކީ ވަނީ ކޮބައިތޯއެވެ، އާ އިލާހުވެރިންގެ ބައިގަނޑެވެ: ﴿ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴾
”އަދި އެބައިމީހުންނަކީ، އެބައިމީހުންގެ ވެރި ރަސްކަލާގެ އާޔަތްތަކުން ހަނދާންކޮށްދެވޭ ހިނދު، ބީރު ކަންފަތް ހުރެގެ ގޮތުގައި ނޫ އާޔަތްތަކުގެ މައްޗަށް ވެއްޓިގެން ނުވާ މީހުންނެވެ.“(38) އަދި މިއާދަމުގެ މާނަ އަހަރެމެންނަށް ކިޔައިދެއްވުމަށްފަހު،

---

37 سورة الأنفال : 60

38 سورة الفرقان : 73

ދިމަސްނަނިވެ އާޔަތުގެ މާނަ ހަނދާންކުރާށެވެ: ﴿ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴾ ”އެހެންވެއްކަމަކުވެސް، އެއުރެން އެދިފާކުރަނީ، އެއިލާހު ކިޔަވައި (އެއުރެން އަޅުކަން ކުރާ) އެހެން ފަރާތްތަކެއް ގެތުވެރިކަން އިނދަ ބިރުގަންނަވާފުމަށެވެ. އަދި (ރަސޫލާއެ!) ﷲ މަގުފުރައްދަވައިފި އަޅުކަށް، ތެދުމަގު ދައްކާނޭ އެހެން އެއްވެސް ފަރާތެއް ނުވެއެވެ.“(39)

އެހެންކަމުން މުނާފިޤުން ދެކޮޅު — ފަހެ އޭ އިލާހުވެރިންގެ ބައިގަނޑާވ! އަދި އޭ ޖިހާދުއްދީނުގައި (އިސްލާމް) ދާފާއްކޮތަކުގެ މަގުދަށްކަވާ ވެރިންނޭވ! އަދި އޭ ރަސޫލުއްލާހި ސުންނަތުގެ އަހުލުވެރިންނޭވ! — ފަހެ މުނާފިޤުން ދެކޮޅު ޖިހާދުން އެކަހެރިވެ، اللهގެ ރަސޫލުންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމުން އެއްކިބާވުމަކީ ކޮބައިތޯ ފާރަވެރިކަމަކީ ހެޔޮތޯވ؟ މުނާފިޤުން ޤުރުއާނުގައި ބަޔާންކުރާ: ﴿ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴾ ”ފަހެ އެހެންކަމުން އެބައިމީހުން ބަލައިގެން ދިޔާ، الله ބައެއްފަހަރު ކަމެއްވައި، އެއުރެން މުނާފިޤުންނާއިއެކު ތިބަން އެދިއްޖެނަމަ ބުނާށެވެ: ”އަހަރެންނާއި އެއްކޮށް ދެވަނަކުވެސް ކަލޭމެން ނުދާނެވެ. އަދި (ކަލޭމެން) އަހަރެންނާއި އެކު ޢަދުވެއްގާ ހަނގުރާމަކޮއްވެސް ނުކުރާނެވެ. އެހެނީ ފުރަތަމަ ފަހަރު ކަލޭމެން މަޖިލީހުގައި ނިކަމެތި ހުރުމަށް ރުހުނީމުއެވެ. ދެން ފަހެ އިޖުތިމާ ނުވާނީ އެކު

ދިބޫރެވެ."""(40) އަދި (އެއަށްފަހު الله تعالى ވަޙީކުރެއްވިއެވެ) ﴿ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴾ "އަދި ދުވަހަކުވެސް އެއުރެންގެތެރެއިން މަރުވާ މީހެއްގެ މައްޔިތަށް ނިބާ ނަމާދުނުކުރާ ހުރިކަށެވެ. އަދި އެމީހެއްގެ ޤަބުރުކައިރީގައިވެސް ހުއްޓިވަޑައި ނުގަންނަވާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުންވެސް އެއުރެން الله އާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާއަށް ކާފަރުވިއެވެ. އަދި މަރުވީ ފާސިޤުންކަމުގައި ވާހިނދުގައެވެ."(41)

އެހެންކަމުން އަހަރެމެން އެންމެންވެސް (އަވަހަށް) الله ހަޟްރަތަށް؛ އަހަރެމެންގެ ފާފަތަކާއި، އަހަރެމެންގެ ކުށްތަކާއި އަދި އަހަރެމެން ޖިހާދުން އެކަށިވެއްޖައިވާކަމަށްޓަކައި ތައުބާ ވުމާ ހިނގާށެވެ: ﴿ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ "އަދި މުއުމިނުން އެންމެން އެކުގައި، اللهގެ ހަޟްރަތަށް ތައުބާވާށެވެ – ފަހެ ތާ އެންމެހައި މުއުމިނުންނޭވެ! – އެއީ ތިޔަބައިމީހުން ދިންނަވާތޯއެވެ."(42)

އަދި އަހަރެމެން ހަނދުމާކުރަމުން ތައްޔާރުވަމާހިނގާށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުންވެސް ކާފަރުންގެ ބާރާއި ބައްދަލުވާނެއެވެ. އަދި އަހަރެމެންގެ ކޮންމެ ފަރުދެއްގެ މައްޗަށްވެސް ހަނދުމަކޮށް މުއުމިނުންތަކެއްނަން ފިރިއުރުވުން

[40] سورة التوبة : 83

[41] سورة التوبة : 84

[42] سورة النور : 31

ޖިހާދަށް ދިޔުމަށް ހިތްވަރުދެއްވީ ނުވެވެ. އަދި ﷲ ވަޙީކުރެއްވިއެވެ: ﴿ فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ "އަދި ﷲގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރައްވާށެވެ؛ އަމިއްލަ ނަފްސާއި ފިޔަވައި ތިބާއަށް (އެކަމުގައި) ތަކުލީފުދެއްވުމެއް ނުވެއެވެ. އަދި މުއުމިނުންނަށް (ތިބާއާއި އެކު ހަނގުރާމަކުރުމަށް) ހިތްވަރު އަރުވާށެވެ."(43)

ދީނަށް (ﷲގެ މަގުގައި) ޖިހާދުކުރުމާއި، އަދި ﷲގެ ރަސޫލާއާއި ހަނގުރާމަކުރުމަށް އާޚިރަތުގައި އޭގެ ސަވާބު ބައްޕަލާ މިކަމުގެ މައްޗަށް އެއްވެސްކަހަލަ ނިޒާމެއްވެސް ހުރިތޯއެވެ؟ އަދި ބައްޕަލާ އާޚިރަތުގައި އަހަރެމެންނާއި ހަމައެކު އަހުރަންޖެހޭ (ޖިހާދުގެ) ނިޒާމުތަކެއް ނަތީޖާއަކީ ކޮން ކާމިޔާބުތޯއެވެ؟ އަދި ބޮޑުތަނަވަސް، އަޅުއަހަރެމެން — އެއީ ﷲ މިތަނުގައި ދީނާއި ދުރު ނިސްބަތްވާ މީހުންނަކީ: ﴿...تفرّقوا واختلفوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ * يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ * وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ "އެބައިމީހުންނަކީ ހުރިހާކަމެއް ހެދިއެވެ އަހަރެމެންނަށްވުރެ ގިނައިރުވެސް ހުރިތޯ ވަކިވެގެން ދިޔައީމީހުން... ދެން އެބައިމީހުން (އެބައިމީހުންގެ މައްޗަށް) ބޭނުންވެގެން ހަމަޖެހުނު ވަޒަންކޮށް މީހުންނެވެ. (އެއީ) އެމީހަކު ބައްޓަން ބޮޑުކަމުގެ ތެރެއިން، ބައިވެރިވާ މީހުންނެވެ

---

[43] سورة النساء : 85

އަނދިރިވެގެންދާ ދުވަހުއެވެ: އެބައެއްގެ މޫނު ކަޅުވެގެންދާ މީހުން (ފަހެ އެބައިމީހުންނަށް ބުނެވޭހުއްޓެވެ): "ތިޔަބައިމީހުން ކާފަރުވީ އީމާންވުމަށް ފަހުގައި ހެއްޔެވެ؟" ފަހެ ކާފަރުވިކަމުންޓަކައިވާ ޢަޛާބުގެ ރަހަ ލިބިގަންނާށެވެ. އަދި އެބައެއްގެ މޫނު އަލިވެގެން ދިޔަމީހުން، ފަހެ އެބައިމީހުންވަނީ ﷲ ގެ ރަޙްމަތުގެ ތެރޭގައެވެ. (އެބަހީ: ޖަންނަތުގައެވެ.) އަދި އެތާގައި އެބައިމީހުން ދެމިތިބޭނެއެވެ."(44)

އަހަރެމެން ތިޔަބައިމީހުންނަށް މިދަޢުވަތުދެނީ، ﷲ ގެ ކަލިމަ މަތިވެރިކޮށް، އެއިރުގެ ދަޢުވަތު މިބިންމަތީ ފެތުރުމަށްޓަކައި އަހަރެމެންނާއި އެކު ޖިހާދުކުރުމަށެވެ. އެއީ އެއިރުގެ އަހަރެމެންގެ މަސައްކަތް ކުރައްވާފައިވާ އަމުރަށް ކިޔަމަންވުމުގެ ގޮތުންނެވެ: ﴿ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ ﴾ "އަދި ފިތުނަވެރިކަން ނެތްދާނދެ، ދީން (އެބަހީ: ދީނުއްޖި ހުރިހާ ނިސްބަތްވުން) ﷲ އަށް އެކަނި ކިޔަމަންތެރި ވުމަށްދާނދެން ދެން އެބައިމީހުންނާއި ހަނގުރާމަކުރާށެވެ."(45) ...

[އަދި ޖިހާދަށްޓަކައި ތައްޔާރުވެ، ތަމްރީނުތައް ހަދައި އަދި ﷲ އަންގަވައި ހޯދުމަން އަމުރުކުރައްވާފައިވާ "ބަދުރު" ހޯދުމުގެ ސަބަބުން: ދުޝްމަނުން އަހަރެމެންނާއި ކުރިމަތިލައި، މިބިމުގައި މިވާ — ﷲ އަށް އުޅުދާއި ކިޔަމަންތެރިވުމާއި ފަރިސްތާއާއި "ތިއްޔޭ" މަސްލަހަތު — ގެއްލި

---

[44] سورة آل عمران : 105-107

[45] سورة الأنفال : 39

ތޫއަރުހުވާލުމާއިއުޅު الله އަށް ކިޔަމަންތެރިކަން އަދަބު ކުރުވާ "ކަލޭގެ އުފުލުމުގެ ސުންނަތް" ދިރިދާންކަމަށް އަހަރުމެންނަށްވެސް ގަބޫލުކުރަމެވެ.]

އެހެންކަމުން ބިރުގަންނަނިވި، މިބުނުން ބޭރަށް ދިއުމުން ސަލާމަތްވެވޭނެކަމަ، ބޭރަށް ދިޔައީތީވެ: ﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ * وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ "އެމީހުންގެ ގެދޮރު ދޫކޮށްލައި، މަރުދޫކުރެއްވި ބިރުގެ ސަބަބުން، އެތައް ހާސް މީހުން ނިކުމެގެން ދިޔަ މީސްތަކުންގެ ވާހަކަ އިނަބަ ނުވިސްނަވަދުއްނެވެ؟ ދެން الله އެބައިމީހުންނަށް އެންގެވިއެވެ: "މަރުވާށެވެ!" ދެން އެމީހުންނަށް އެދިވާރު އަނެއްކާ ދިރުން ދެއްވިއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން الله، މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް ނުހަނު ދީލަތިވަންތަ، ވޮޑިގެންވެއެވެ. އެހެނަސް މީސްތަކުންގެ ގިނަ މީހުން ޝުކުރު ނުކުރެއެވެ. އަދި الله ގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަ ކުރާށެވެ! އަދި ދަންނާށެވެ! الله އަޑުއައްސަވާވޮޑިގެންނަވައެވެ، ދެނެވޮޑިގެންނަވައެވެ."[46]

އަދި މިހެން ކިޔަން ދުވުމުން މަރުން ސަލާމަތްވެވޭނީ ކަށް ހަނދާންކޮށްދެއްވައެވެ: ﴿ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ﴾ "ވިދާޅުވާށެވެ: އެކަމަކުން

[46] سورة البقرة : 243,244

ތިޔަބައިމީހުން ފިލައި ދުރުހެލިވާ މަރު، ފަހެ ހަމަކަށަވަރުންވެސް ތިޔަބައިމީހުންނާއި ބައްދަލުވާނެއެވެ.“(47)؟

އަދި (ޖިހާދުން ދުރުހެލިވެ) ފަހަތްޖެހުމަކީ މަރު ކުރުމުގެ ސަބަބުން، މީހަކު މަރުން ސަލާމަތްވެވޭނެކަމަށް ފަހެ ކިޔަނިކޮށްލައްވައިފައެވެ: ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ﴾ ”ވިދާޅުވާށެވެ: ތިޔަބައިމީހުންގެ ގޭގައި ތިޔަބައިމީހުންވީ ކަމުގައިވިޔަސް ޤަތުލުވުން އެބައިމީހުންގެ މައްޗަށް ލިޔުއްވިކަނޑައެޅިއްޖައިވާމީހުން، އެބައިމީހުން ޤަތުލުވާނޭ ތަންތަނަށް ނުކުމެހިނގާނެ ކަމަވެއެވެ.“(48)؟

އަދި ފުރަގަސްދީ ކާފިރުވީ މީހުން ބުނިފަރާތުން ބުނުއްވަން ތަޙުޛީރުކުރައްވާފައެވެ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ ”އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ! ކާފިރުވީ (މުނާފިޤުން) ފަދައިން ތިޔަބައިމީހުން ނުވާށެވެ. އަދި އެބައިމީހުންގެ އަޚުން ބިމުގައި ދަތުރުފަތުރުކުރާއިރު ނުވަތަ ހަނގުރާމައަށް ނިކުންނަނިކޮށް މިފަދައިން ބުނިމީހުންނަކަށްވެސް ނުވާށެވެ: ”އެބައިމީހުން އަހަރުމެން ގާތުގައި (ނުނިކުމެ) ތިބިނަމަ މަރެއް ނުވީހެވެ. ނުވަތަ

47 سورة الجمعة : 8

48 سورة آل عمران : 154

ޤަތުލުވުމެއްވެސް ނުވިހެވެ.” އެއީ އެކަން އެބައިމީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ހިތާމައެއްކަމުގައި الله ލެއްވުމަށްޓަކައެވެ.“(49)

އެހެންކަމުން الله، الله އާ އިޚުލާޞްތެރިވާށެވެ! އަދި ކާފިރުންނާ އެއްގޮތްނުވާށެވެ! އަދި މުރުތައްދީނުވާށެވެ!

ޖިހާދީބައިމީހުންގެ އަޖުންނަށް ހަނދާންކުރަމުންދާ ބުނާމު ސާފުކޮށްދޭށެވެ. އަދި ޖިހާދުކުރުމުގެ ނަފުސުތަކާއި އަދި ޖިހާދުކުރުންތަކާއި އެއްކޮށް ޖިހާދަށް އެހެން އަޖުރުތައްވެސް ހަނދާންކުރަމުން ތައްޔާރުކުރަމުންނެވެ. އެއީ الله ގެ ރަހުމަތުން – މުރުތައްދުވެފައިވާ ވެރިން – ނާއި ހަނދާންކުރަމުންދާށެވެ. އަދިވެސް އަހަރެމެންގެ ދުރުދުގައި އެއްބައިވަންތަކަމާއި މަޝްވަރާ ބޭއްވުމާއެވެ. އަދި الله ގެ މަގުގައި އެކަކީގަނޑެއްފަދައިން އަހަރެމެން ހަނދުމަ ކުރަމާ ހިނގާށެވެ. އަދި އަހަރެމެންގެ ދުވަސްދުވަހުގައިވާ (ހުޒުރީ) އިޙުސާސްތެރިކަމާ އެއްކައިރިކޮށްދޭ ހިނގާށެވެ. އަދި اللهއަށް ފުރިހަމައަށް ބަރޯސާވުމާ ހިނގާށެވެ. އެހެނީ ބަޔަކަށް ވުރެ އާގައި اللهއަށް އުޅުދުން ހިލާފު ކަމެކެވެ. އަދި ދުނިޔާގައި ޙަޤީގީކަމާއި ނިކަމެތިކަންވެސް ވެއެވެ. އަދި އާޚިރަތުގައި ގަދަފަދަވެގެންވާ ރަޙުމަތްވެސްހުރެއެވެ.

---

49 سورة آل عمران : 156

އަދި الله ގެ ބައިގަނޑުގެ ސިފަތަކުގެ ތެރެއިން ވަނީ: ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾ "އެބަޔަކަށް الله ލޯބިވެވަޑައިގަންނާނެ އަދި އެބައެއް އެއިލާހަށް ލޯބިވާ (ބައެކެވެ.)... (އެބައިމީހުންނީ) މުއުމިނުންގެ މައްޗަށް މަޑުމައިތިރި، އަދި ކާފިރުންގެ މައްޗަށް ހަރުކަށި ބައެކެވެ. اللهގެ މަގުގައި ހަނގުރާމަކުރާ ބައެކެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަށް ދުވަހަކުވެސް މަލާމާތްކުރާ މީހުންގެ މަލާމާތަކަށް ބިރެއްނުގަންނާނެތެވެ."[50] އަދި މިނޫން އާޔަތެއްގައި: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ "މުޙައްމަދު އަކީ اللهގެ ރަސޫލާއެވެ. އަދި އެނަބިއްޔާ އާއިއެކު ވާ މީހުންނަކީ، ކާފިރުންގެ މައްޗަށް ހަރުކަށި އަދި އެބައިމީހުންގެ ތެރޭގައި ރަޙުމްވެރި ބައެކެވެ."[51]

އަދި ހަމަކަށަވަރުން، އަހަރެމެން (އެބަހީ: މުޠާލިބުން) މިހިނގަމުންދަނީ رسول الله صلى الله عليه وسلم ގެ މަގުންނެވެ. އަހަރެމެން އަހަރެމެންގެ ނަފްސުތައް ދުނިޔޭގެ އެއްކޮޅުން އަނެއްކޮޅާއި ހަމައަށްވާ އަހަރެމެންގެ އަޚުންނަށްޓަކައި މިދަނީ ޖިހާދުކުރަމުންނެވެ. އަހަރެމެން އެބައިމީހުންނަށްޓަކައި ޖިހާދުކުރަމެވެ. އެއީ اللهގެ މަގުގައި އަހަރެމެންގެ ދީނާއި ޙުރުމަތްތަކުންނެވެ. އަދި އަހަރެމެން އަހަރެމެންގެ އަޚުންނަށް (اللهއަށްޓަކައި) ލޯބިވުމަކީ އެއިލާހާއި ގާތްވުމުގެ

---

[50] سورة المائدة : 54

[51] سورة الفتح : 29

ވަސީލަތެއްގެ ގޮތުގައި، އަދި އެބައިމީހުނަން އަހަރެމެންގެ ނަފްސުތައް މަޖުބޫރިކުރުމުގެ، އަދި އެބައިމީހުންގެ މައްކަރަން ރަހުމް ބާއްވުމުގެ ވަސީލަތެއްގެ ގޮތުގައި ނަގަމެވެ. އަދި ކާފަރުންނާއި އުއްރުންގެ ނޯމަލިރީސްމަކަން ފާޅުވެގެންވާ ބަރާބަރުވެރިކަމާއި، ނަރުރަމާއި އަދި ހަނގުރާމަ އަހަރެމެން އިންކާރުކުރަމެވެ.

އަދި ދުވަހަކުވެސް، އަހަރެމެންނަށް، އަހަރެމެންގެ އަމިއްލަ، ނޫނީ އަހަރެމެންގެ އަޚުއްވަތުގެ ނަފްސުތައް ފުސް، ﷲގެ ބަދަލުވެސްނަން އަމާނާ ނުދެކެމެވެ. އަދި ދުވަހަކުވެސް އަހަރެމެންގެ ދީނުގައި ނިކަމެތިކަމެއް އަހަރެމެން ދެކިދާނެއެވެ. އެހެނީ އަހަރެމެންގެ ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ބަޔާން ކުރެއްވިއެވެ: « من أعطى الذلة من نفسه غير مكره فليس مني » "މަޖުބޫރުކުރެވިގެންނޫން، އަމިއްލައަށް ނަފްސު ނިކަމެތިކޮށްފި މީހާ، ހަމަގައިމުވެސް އެއީ ތިމަން ބޭފުޅާގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހަކު ނޫނެވެ."(52) އަދި އަހަރެމެންގެ ދީނުން ކޮންމެ މީހަކު އަމިއްލަ ނަފްސަށް، ތިމާއަށް ﷲ ތަޢާލާ ގޮތުގައި މަތިވެރި އަދި އިއްޒަތް ލިބިގެންވާ މީހަކަށް ހެދުމާ ހިތްވަރުދެއެވެ. ﴿ وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴾ "އެހެންކަމުން (މުއުމިނުންގެ ބައްޔަކު ކަމުގައިވާނަމަ) ދެރަވެ ހިތާމަނުކުރާށެވެ. އަދި

---

52 ރިވާކުރެއްވީ: އައްޠަބަރާނީ، ގިނަ އިސްނާދުތަކެއް މިބައިން ބައިވެރި ކަމަށް ވަރަށްކުރެއްވި ފަރާތެވެ.

މިޔަބައިމީހުންނަކީ (ޙަޤީޤީ) މުއުމިނުން ކަމުގައި ވާނީ ނަމަ، ފަހެ (މިޔަބައިމީހުން ކާމިޔާބުގައި) މަތިވެރިވާނޭމެވެ."[53]

އެހެންކަމުން، އާ މުސްލިމުންނޭވެ!

މިޔަބައިމީހުންގެ ނަފްސުތައް ފަރުދީގޮތުންނާއި އަދި ޖަމާޢަތްތަކުގެ ގޮތުގައި اللهގެ ބަދުއްވުންނާއި ހަނގުރާމަކުރުމަށް ތައްޔާރުކުރާށެވެ! އެހެނީ ނިކަމެތިކަމުގެ ފާރުން އެއްލާލަންޖެހޭ ވަގުތު މިހާރު އައިސް ޖެހިއްޖެއެވެ! އަދި ދުނިޔޭގައި ބިއްޖަވާއިރުކު އިސްލާމީ ނިޝާނުއަޅާތަނުގައި ދިރިއުޅުން ނޫނީ الله ރުހިވޮޑިގަންނަވާ ބާރު ޝަރީޢަތުގެ ގޮތުގައި އެއިލާރާއި ބައްދަލުކުރުމުގެ ވަގުތު އައިސްފިއްޖެއެވެ! އަދި ހަމަކަށަވަރުންވެސް އެއީ ހެކިވެގެންވާ ތެ ނިމުމުގެ ތެރެއިން ކޮންމެވެސް އެކަކަށްވާނެއެވެ: "ނަޞްރު ނޫނީ ޝަހާދަތެވެ!"

އަޖާގެ ވެރިކަމްބެވެ، ފަހެ އަޅު ތިބާކޮށްދިނީމުހުއްދެވެ؟ އެހެންކަމުން (މިގޭ ގައުމަށް) ހިފުވެދޭގަނޑަކެވެ.

وا أك ...

﴿ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴾

---

53 سورة آل عمران : 139

"އަދި ޢިއްޒަތް ވަނީ الله އާއި، އެއިލާހުގެ ރަސޫލާ އާއި މުއުމިނުންނަށްކަމުގެ
މައްޗަށެވެ. އެހެނަސް މުނާފިޤުންނަކީ (އެކަމެއް) ނޭނގޭއެވެ."[54]

- ބައްދު ޖޯރަވްސް -

ތިޔަ އަޑުންގެ ހުރި ދުޅާ ތަކުގައި
އަޅުގަނޑުން ހަސްދުމަހުއި ނުކުރާނެވެ.

[54] سورة المنافقون : 8